

Xəbər
Şəkiddə dəhşət - yeznə qaynını çöllükdə öldürdü
yazısı səh.2-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 2 may 2017-ci il Çərşənbə axşamı № 92 (6706) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Rüfət Aslanlı ilə görüşün nəticəsi: QHT-lər öz pullarını xilas etdilər, amma media...

Rauf Arifoğlu:
"Prezidentin bu cür mühüm islahatlarını həyata keçirən qurum - MBNP iqtisadi mühiti sağlamlaşdırmaq əvəzinə, onu iflic edib..."
yazısı səh.5-də

Tikinti maqnatı tutuldu - Eldar Mahmudovun çetesi hələ də iş başında...

yazısı səh.4-də

Yaxın Şərqdə müharibələr nə zaman bitəcək...

yazısı səh.9-da

DTX rəisi Mədət Quliyevin poqondan kənar təqdimatı...

yazısı səh.6-da

Putin-Ərdoğan görüşü: iki lider nələrə razılaşıra biləcək...

yazısı səh.9-da

Dəniz limanının İqtisadiyyat Nazirliyinə verilməsində əsas hədəf

yazısı səh.10-da

Zaxarovanın erməni sevgisi nə tez unuduldu?

yazısı səh.12-də

Piyada zolaqlarında yeni qayda tətbiq edildi

yazısı səh.10-da

Ankara-Vaşinqton əlaqələrinə təsir edən və həllini gözləyən 3 əsas məsələ...

yazısı səh.12-də

Dondurma mövsümü başladı - keyfiyyətli məhsulu necə tanımalı...

yazısı səh.15-də

"Elba 999" a mürdarət ticarətinə görə cinayət işi başlandı

yazısı səh.15-də

Tanınmış əyləncə mərkəzinin uçurulmasının gizlinləri

MİLYARDERİN BAKIDAKI MƏŞHUR OBYEKTİNİ

ABUTALİBOV SÖKÜR - "YENƏ ABBAS ABBASOV..."

İsgəndər Xəlilovun 1998-ci ildən fəaliyyət göstərən Bakı Əyləncə Mərkəzinin sökülməsi qərarının arxasındakı sirlər; "Abbas Abbasovun ittifaqı"nda təmsil olunanları bağışlamaq olarmı...

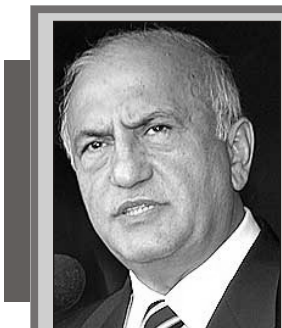

musavat.com
Toğrul İsmayil

yazısı səh.4-də

"Azərbaycan-Türkiyə təlimləri müharibə hazırlığıdır" - işğalçı tərəfdə savaş panikası

Ortaq hərbi manevrlər ermənilərdə təlaşlı reaksiya doğurdu; düşmən ölkə analitikləri Bakı və Ankaranın mümkün hərbi planlarını hesablamağa çalışır; erməni politoloq: "Hərbi təlimlər adı ilə sərhədə qoşunlar yığıla və istənilən an "hücum" əmri verilə bilər..."
yazısı səh.8-də

Əli İnsanov nədən "azadlığa çıxmamaq" taktikası seçib...

yazısı səh.3-də

"AST Telman"ın Bakıdakı çevrəsinin başı dərddə

yazısı səh.4-də

Aleksandr Duqin: "Qarabağda müharibə olarsa, Rusiya Ermənistanı dəstəkləməyəcək"

yazısı səh.11-də

“Bütün şərtlərimiz yerinə yetirilməlidir ki, “Əsrin kontraktı”nın müddəti uzadılsın”

“Əsrin kontraktı” bu gün də ölkəmizə xeyir gətirir və bildiyiniz kimi, indi SOCAR-la tərəfdaşlar arasında danışıqlar gedir ki, bu kontraktın müddəti uzadılsın və mən buna müsbət baxıram. Əlbəttə, bizim bütün şərtlərimiz yerinə yetirilməlidir ki, kontraktın müddəti daha da uzadılsın”.

APA-nın məlumatına görə, bunu prezident İlham Əliyev SOCAR-ın Bakı Ali Neft Məktəbinin şəhərciyinin açılışında deyib.

“Şahdəniz 2” bu gün dünyanın ən böyük qaz layihələrindən biridir. Artıq neçə ildir ki, “Şahdəniz” qazı dünya və region bazarlarına çıxarılır. Bu gün isə biz artıq Cənub Qaz Dəhlizinin icrasına çox yaxınlaşmışıq. Bu layihə Azərbaycanı bizim üçün əsas olan xarici bazarlarla, Avropa bazarları ilə birləşdirəcək. Bundan sonra onilliklər ərzində Azərbaycan Cənub Qaz Dəhlizinin icrasından iqtisadi maraqları təmin edəcək”, - deyərək vurğulayıb.

Dövlət başçısı qeyd edib ki, neft sektoru bu gün ölkəmizin həyatında çox mühüm rol oynayır və gələcəkdə də oynayacaq: “Bizim təşəbbüsümüzlə icra edilən layihələr artıq çoxdan ölkə həddindən çıxıb, beynəlxalq mənada daşıyır. “Əsrin kontraktı” artıq 20 ildən çoxdur ki, icra edilir. Biz bütün bu nailiyyətlərə “Əsrin kontraktı”nın nəticəsində çatmışıq. Bu gün isə XXI əsrin kontraktı - “Cənub Qaz Dəhlizi” layihəsi uğurla icra edilir. Azərbaycan bu nəhəng meqalayihənin icrasında liderlik rolunu oynayır. Bu liderlik rolumuz artıq üçüncü dəfə Bakıda keçirilmiş Cənub Qaz Dəhlizinin Məşvərət Şurasının qətnaməsində də öz əksini tapıb. Bu layihədə iştirak edən bütün ölkələr, eyni zamanda, Avropa İttifaqının, ABŞ-ın, Böyük Britaniyanın nümayəndəlikləri qəbul edilmiş qətnamədə ölkəmizin liderlik rolunu bir daha göstərirlər, bunu təsdiq edirlər. Bu, böyük şərəfdir və böyük məsuliyyətdir. Azərbaycan neinki ölkə daxilində enerji məsələlərinin həllində nümunə göstərir, biz regional və global əməkdaşlıq baxımından da bu gün xüsusi rol oynayırıq. Bu gün icra olunan Cənub Qaz Dəhlizi Avropada ən böyük infrastruktur layihəsidir, 40 milyard dollar səviyyəsində sərmayə qoyuluşu nəzərdə tutulur. Bütün işlər qrafik üzrə gedir. Əminəm ki, gələcək il biz bu layihənin ən önəmli hissəsi olan “Şahdəniz-2” və TANAP layihələrinin icrasına nail olacağıq. Ümid edirəm ki, layihənin qalan bütün seqmentləri də vaxtında icra ediləcək”.

Prezident qeyd edib ki, “Əsrin kontraktı”nın əhəmiyyətini artıq Azərbaycan xalqı görür. “Əgər o vaxt bu kontrakt imzalanmasaydı, Azərbaycana heç kim investisiya qoymazdı, biz nəhəng neft infrastrukturunu yarada bilməzdik”, - deyərək vurğulayıb.

Şəkiddə dəhşət - yeznə qaynını çöllükdə öldürdü

Şəkiddə yeznə odlu silahla qaynını qətlə yetirib. ARB Şəki xəbər verir ki, hadisə aprelin 30-u axşam saatlarında rayonun Fazıl kəndi ərazisində qeydə alınıb.

Şəkinin İbrahimkənd kənd sakini 58 yaşlı Səfərov Tofiq Məhəddin oğlu Fazıl kəndi ərazisində şəxsi təsərrüfatında olan xırdabuynuzlu heyvanlarını otarmağa gedib. Qohumlarının sözlərinə görə, mərhumin cəsədini ərazidən keçən çoban görüb.

Araşdırma zamanı məlum olub ki, Tofiq Səfərovu Fazıl məşəlik ərazisində qonşu Aşağı Küngüt kəndindən olan yeznəsi, 57 yaşlı Balyev Vidadi Sübhən oğlu ov tüfəngi ilə qətlə yetirib.

Keçirilmiş əməliyyat tədbirləri nəticəsində Vidadi Balyev tutulub. Vidadi Balyevin daha öncələr də məhkumluq həyatı yaşadığı bildirilir.

Faktla bağlı Şəki Rayon Prokurorluğunda cinayət işi başlayıb, araşdırma aparılır. Hadisənin dəqiq səbəbləri aparılacaq araşdırmalardan sonra belli olacaq.

“Qaya Mətbuat Yayımı” MMC!

- **İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:**
- Əgər siz qəzet və jurnalların rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;
- Mətbuatı aldıqdan sonra abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;
- Tirajınızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etmək;
- Ən başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan**
- “Yeni Məsəvat” - 0.60 AZN**
- və bundan əlavə 2500 adda yerli və xarici nəşrlər.**
- Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil.
- Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:**
- Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22**
- Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur.

“Azərbaycan QHT-ləri beynəlxalq səviyyədə proqramların həyata keçirilməsində də geniş təcrübəyə malikdirlər”

Bakıda “Azərbaycan-da Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə nail olmaqda vətəndaş cəmiyyətinin rolu” adlı konfrans keçirilib.

«Trend»in məlumatına görə, konfransda baş nazirin müavini, Azərbaycan Dayanıqlı İnkişaf üzrə Milli Əlaqələndirmə Şurasının sədri Əli Əhmədov, Azərbaycanın İnsan Hüquqları üzrə müvəkkili Elmira Süleymanova, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının sədri Azay Quliyev, vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələri və xarici qonaqlar iştirak ediblər.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Ə.Əhmədov Azərbaycanın BMT-nin Dayanıqlı İnkişaf məqsədləri Proqramına qoşulmasının məqsədlərindən danışdı. O qeyd edib ki, Azərbaycan bu proqrama qoşulmaqla ölkə əhalisinin həyat şəraitini daha da yaxşılaşdırmaq niyyətindədir.

Daha sonra çıxış edən E.Süleymanova bildirdi ki, Azərbaycan sosial və iqtisadi inkişaf sahəsində böyük uğurlar əldə edib...

E.Süleymanova bildirdi ki, Azərbaycanın BMT-nin bu proqramına qoşulması insanların həyat şəraitinin daha da yaxşılaşdırılmasına xidmət edəcək: “Burada vətəndaş cəmiyyətinin rolu da xüsusi qeyd edilməlidir. Buna görə də qeyri-hökumət təşkilatlarının fəaliyyəti üçün daha yaxşı şərait yaradılmalıdır. Biz

vətəndaş cəmiyyəti təşkilatları ilə sıx əməkdaşlıq edirik və bundan sonra da bu əməkdaşlıq davam edəcək”.

Konfransda çıxış edən A.Quliyev bildirdi ki, Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyəti institutları kifayət qədər inkişaf edib. O qeyd edib ki, Azərbaycan QHT-ləri beynəlxalq səviyyədə proqramların həyata keçirilməsində də geniş təcrübəyə malikdirlər:

“Bu gün haqqında danışdığımız proqramın həyata keçirilməsi də mütləq şəkildə vətəndaş cəmiyyəti seqmetinin iştirakını vacib edir. Bu baxımdan, çox sevindirici haldır ki, dayanıqlı inkişaf məqsədlərinə nail olmaq üçün cəmiyyətin bütün komponentləri bu proqramın icrasına dəvət olunur. Əvvəlki təcrübədə olduğu kimi, bu gün müzakirə etdiyimiz proqramı icra etmək üçün Azərbaycan ciddi nailiyyətlər əldə edəcək”.

A.Quliyev vurğulayıb ki,

Azərbaycan QHT-ləri bu proqramın hazırlanmasında, icrasında, monitorinqinin həyata keçirilməsində yaxından iştirak edə bilirlər: “Azərbaycanda QHT-lər əvvəl icra olunan proqramlarda bu cür fəaliyyət həyata keçiriblər. Bu cür proqramlar ümummilli bir təşəbbüsdür və orada cəmiyyətin bütün seqmentləri iştirak etməlidir. QHT-lərə yaradılan şərait imkan verir ki, onlar da bu proqramın reallaşmasında digər müvafiq qurumlarla çiyin-çiyinə çalışsınlar. Bu gün Azərbaycanda dörd mindən çox qeyri-kommersiya təşkilatı fəaliyyət göstərir. Bu, çox böyük rəqəmdir. Bu baxımdan, QHT-lər də bu proqramın icrasına mühüm töhfə verə bilərlər”.

Daha sonra bir sıra QHT-lər Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri Proqramının həyata keçirilməsində QHT-lərin rolu barədə təqdimatlar keçiriblər.

Bakıda törədilən qətlin təfərrüatları açıqlanıb

Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsi və şəhər prokurorluğu paytaxtın mərkəzində törədilən qətlə bağlı birgə məlumat yayıb.

Prokurorluqdan APA-ya verilən məlumatda qeyd olunur ki, polis və prokurorluq orqanları tərəfindən peşəkarlıqla həyata keçirilmiş təxirəsalınmaz istintaq və əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Səbəyev rayonu ərazisində törədilmiş ağır cinayətin üstü “isti izlər”lə açılıb.

Aprelin 30-da Səbəyev Rayonu ərazisində üzərində zorakılıq əlamətləri olan qadın meyitinin aşkar edilməsi ilə bağlı daxil olmuş məlumat əsasında rayon prokurorluğu və polis əməkdaşlarından ibarət istintaq-əməliyyat qrupu tərəfindən hadisə yerinə və meyitə məhkəmə-tibb ekspertinin iştirakı ilə baxış keçirilib, maddi sübutlar götürülüb və digər zəruri təxirəsalınmaz prosessual hərəkətlər yerinə yetirilib.

Tibbi müayinə zamanı meyitin bədənində çoxsaylı xəsarətlər aşkarlanıb.

Faktla bağlı Səbəyev Ra-

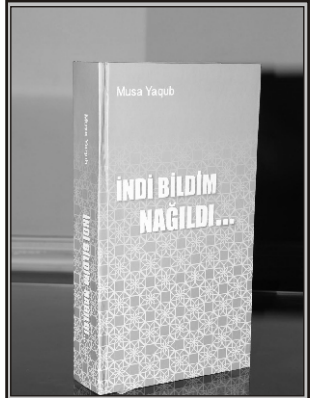

yon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 120.1-ci (qəsdən adam öldürmə) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb, müvafiq ekspertizalar təyin edilib. Araşdırmalarla mərhuminin paytaxtın Nizami rayon sakini, 1971-ci il təvəllüdü Santrandinova Yelena Viktorovna olduğu müəyyənənə.

İstintaq zamanı aprelin 29-da Rusiya vətəndaşı, 1970-ci il təvəllüdü Samir Zenyukovun tanışları Alla İbrahimovanı, 1985-ci il təvəllüdü Dmitriy Razumniyi və

Yelena Santrandinovanı yadırdığı Səbəyev rayonundakı mənzilinə dəvət edib onlarla birlikdə yeyib-İçdikdən sonra aralarında baş vermiş münaqişə zəminində D.Razumniyi ilə bir qrup şəxs halında Y.Santrandinovanın baş və bədəninin müxtəlif nahiyələrinə yumruq və təpiklə xəsarət yetirməklə onu qəsdən öldürmələrinə əsaslı şübhələr müəyyən edilib.

S.Zenyukov və D.Razumniyi şübhəli şəxs qismində tutularaq istintaqa cəlb olunublar.

Musa Yaqubun yeni kitabı - “İndi bildim nağıldı...”

Azərbaycanın görkəmli şairi Musa Yaqubun 80 illik yubileyi ərfəsində “İndi bildim nağıldı...” kitabı işıq üzü görüb. Şamaxının millət vəkili Elxan Süleymanovun təşəbbüsü və dəstəyi ilə nəşr olunan kitab şairin müxtəlif mövzularda 400-dən artıq şeiri və iki poeması daxil edilib.

Kitab Elxan Süleymanovun ön sözü ilə açılır. On iki bölüme ayrılmış kitabda şairin yeni əsərləri ilə yanaşı, çoxumuz üçün uşaqlıqdan tanış olan məşhur şeirləri də yer alıb. Bölmələrin hər biri xüsusi olaraq kitab üçün çəkilmiş illüstrasiyalarla başlanır. Kitabda həmçinin Musa Yaqubun geniş müsbət sahibəsi də dərc olunub. Geniş oxucu kütləsi üçün nəzərdə tutulan kitab əməkdar jurnalist Fuad Babayevin rəhbərliyi ilə “1905.az STUDIO”da nəşrə hazırlanıb, tərtibçi Nəzirməmməd Zöhrablı, məsul redaktor Gündüz Nəsimovdur.

Mayın 3-də saat 19.00-da Azərbaycan Yazıçılar Birliyi və Azərbaycanda Vətəndaş Cəmiyyətinin İnkişafına Yardım Assosiasiyasının birgə təşkilatçılığı ilə Musa Yaqubun 80 illik yubileyi münasibətilə keçiriləcək təntənəli tədbirdə “İndi bildim nağıldı...” kitabı da təqdim olunacaq.

Azərbaycan və Türkiyə qarşılıqlı ticarətdə dollardan imtina edir

“Ötən il 5 mln. türk lirası həcmində manat/lirə cütlüyü üzrə mübadilə əməliyyatları aparılmışdır. Bu il bunu daha da artırmaq niyyətindəyik, nə qədər tələbat olarsa, təmin etməyə hazırıq”.

“Report” xəbər verir ki, bunu Türkiyə və Azərbaycan İş Adamları və Sənayeçilər İctimai Birliyinin (TÜİB) “İş dünyamız” jurnalına müsahibəsində “Ziraat Bank Azerbaijan” ASC-nin İdarə Heyətinin sədri Avni Demirçi deyib.

A.Demirçinin sözlərinə görə, təmsil etdiyi bank Azərbaycanla Türkiyə arasındakı ticarət dövriyyəsində dollardan imtina edilməsi ilə bağlı konkret addımlar atır: “Manatla Türkiyə lirası arasında üçüncü valyutaya ehtiyac olmadan ticarət maliyyələşdiririk. İnsanlar bizə manatı gətirdikləri zaman onlara TL satarıq və TL gətirdikləri zaman manat satarıq bu işləri aparırıq. “Ziraat Bank”ın baş ofisi də bu işdə bizə dəstək verir. İndi isə iki ölkənin mərkəzi banklarının bu prosedura qoşulub “svop” anlaşmaları həyata keçirərək qarşılıqlı mübadiləyə başlaması lazımdır”.

2005-ci ildən həbsdə olan sabiq səhiyyə naziri Əli İnsanova aprelin 26-da daha bir hökm oxundu və ona əlavə 7 il həbs cəzası verildi. 71 yaşlı sabiq nazirin seçdiyi taktika maraqlıdır; görünən budur ki, sabiq nazir sanki özü "həbsdən çıxmamaq" taktikası seçib. Yəni o, bəlli şərtlər daxilində azadlığa çıxmağı bilirdi. Ancaq bütün döngələrin əleyhinə gedərək, həbsdə qalmağa üstünlük verib.

Əli İnsanov nədən "azadlığa çıxmamaq" taktikası seçib...

Əli Orucov: "Bilmədiyimiz dərin məqamlar var"

Onunla bərabər həbs edilən sabiq iqtisadi inkişaf naziri Fərhad Əliyev və qardaşı Rafiq Əliyevin 2013-cü ildə azadlığa buraxıldıqdan sonra İnsanovun dirənmiş göstərməsi və bu şəkildə də davam etməsi ciddi müzakirə olunur. Ötən ilin avqustunda azadlığa çıxmasına iki ay qalmış əlavə cinayət maddələri ilə üz-üzə qalan və məhbus həyatı ilə vidalaşmayacağı dəqiqləşən sabiq dövlət məmurunun nədən belə mövqe nümayiş etdirdiyi müəmmalardır. Ötən aydakı 4 məhkəmə prosesində əvvəlki kimi olmasa da, kifayət qədər qəzəbli danışması sanki onun növbəti ağır cəzaya özünü hazırladığını göstərdi. Xüsusilə birinci və dördüncü məhkəmə iclaslarında İnsanov keçmiş komandasına bəzi sərt mesajlar göndərdi, məhz bunların onun ittiham olunduğu maddələr üzrə ağır cəzaya səbəb olduğu vurğulanır. Onun qətiyyətli mövqeyi ilə bağlı gələn bəzi qənaətlər var. Belə iddia olunur ki, sabiq nazir əfv yazacağı halda belə azadlığa çıxacağına ümid etmir, keçmiş komandasının onu bağışlayacağına inanmır, məhz bu səbəbdən də yüksək iradə sərgiləyir. Digər fikirlər də var, bu da onunla bağlıdır ki, vaxtilə təmsil olunduğu hökumətin ona qərəzli münasibətindən İnsanov qəzəblidir və keçmiş komandası qarşısında "sınmaq" istəmir və hər şeyi göz altına alıb;

məhbus həyatı ilə vidalaşmayacağı özündə qəbul edib. Belə iddialar da var ki, sabiq nazir siyasətdə bu yolla parlamentin, daha ciddi nüfuz qazanmağın yollarını yaxşı bilir, bunun üçün də belə edir. Əslində İnsanov aprelin 26-dakı məhkəməsi zamanı son sözündə siyasətlə məşğul olacağına anonslarını vermişdi...

Sabiq nazirin həmyerlisi, əslən Qərbi Azərbaycandan olan AMİP katibi Əli Orucov İnsanovun həbsdə qalmasına səbəb ola biləcək amilləri sadaladı: "Əli İnsanov uzun illərdir mübarizə aparır. Ölkə iqtidarı ona qarşı mübarizə apararaq insanları mənən sındırır. Qüdrətli bir insan qoyunlar ki, səhəri gün hakimiyyətə alternativ olsun. Həbsxana islahatı insanı yerdən qaldırır və keçmiş komandası qarşısında "sınmaq" istəmir və hər şeyi göz altına alıb;

yerli kimi deyil, bir Azərbaycan vətəndaşı kimi yanaşır. Onun pozulmuş hüquqlarının müdafiəsinə hər kəs qalxmalı, mövqeyini bildirməlidir. Çünki sabah hər kəs üçün belə təhlükə ola bilər. Kimin hansı səhvləri, əməlləri, günahları olub, bunları qoyuruq kənara. Günahı olsa da, cəzasını günbəgün çəkib. Burada bizim bilmədiyimiz dərin məqamlar var. Buna görə hakimiyyət onun azadlığa çıxmasını narahatdır. Nələri məhkəməyə çıxmağı biləcəyindən ehtiyatlıdır. Açıq, Əli İnsanovun bir əfv yazması ilə azadlığa çıxacağına inanmıram. Ortada daha ciddi konflikt, problemlər var. İstənilən halda şəxsi düşmənçiliyi bu cür davam etdirmək olmaz. Vətəndaş kimi istədim ki, Əli İnsanova humanist münasibət göstərsin. Onun xidmətləri, dünyanın tibb sahəsindəki nüfuzu,

yaşlı olması nəzərə alınmalı idi. Burada konkret düşmənçilik münasibəti var. Onu fiziki cəhətdən məhv etmək istəyirlər. Növbəti dəfə onun ağır cəzaya məhkum edilməsi asanlıqla azadlığa çıxmayacağına göstərir. Amma dünyada gözənilməz hadisələr baş verir. Bu baxımdan, çalışsın ki, nikbin olum. Əli İnsanovun gələcəkdə siyasətlə məşğul olub-olmayacağı məlum deyil, söhbət hüquqları pozulmuş bir şəxsəndir. Dövlət aparatı bir şəxsi əzmək üçün bütün gücünü sərf edərsə, bu yaxşı hal deyil. Beynəlxalq imicimizə də müsbət dividentlər gətirən iş deyil".

Ə.Orucov sabiq prezident Ayaz Mütəllibovun göstərilən münasibətin İnsanova da göstərilməli olduğunu qeyd etdi: "Uzun müddət axırıncı halları, bir sıra cinayətlərdə adı hallanan Ayaz Mütəllibov ölkəyə gəlir, ona hər cür şərait yaradılır, tam sərbəst yaşayır. Amma cinayətləri sübut olunmayan bir şəxs həbsxanalarda çürüdülmür. Bunlar yaşama fərqlərini açıq göstərir. Hətta sübut olunan cinayətlərə görə həbsdən kənarda qalan dövlət məmurları var. Əfv istəməyə kimi məsələlər, sadəcə, bir bəhanədir. Onun azadlığa buraxılacağına şəxsən inanmıram. Çox istədim ki, ölkə iqtidarı dövlətin gücündən belə məsələlərdə istifadə etməsin".

□ **Cavanşir ABBASLI**

Salfet arasında "müqəddəs torpaq" - 1 manatdan

Xalid KAZIMLI

Bu, əslində felyeton mövzudur. Bu barədə satirik yazı yazmaq daha asan başa gəlir. Amma satira, yumor da bir yerə qədər. Gündən-günə kükrəyən cəhalətə qarşı iki mətbu silah varsa, onlardan biri satiradır, digər ciddi, tutarlı yazılardır.

Sırağün sosial şəbəkədə keçmiş əməkdaşımız Fəmil Cəfərlinin bir statusunu gördüm. Famil yazırdı: "Dünən qəbul imtahanı idi. Qardaşım oğluna görə getmişdim. Birdən izdihamin arasında iki saqqallı lotu peyda oldu. Gördüm camaata tütye - "müqəddəs torpaq" satırlar. Bir çimdici 1 manatdan. Ciblərdən salfet çıxarır (hazırlıqlı idilər), onun arasına əllərindəki torbadan bir çimdik torpaq götürüb tökür, "Kərbəladan gəlib, kömək olar" deyər camaata təklif edirdilər. Camaat da alıb uşağın cibinə qoyurdu. Saat hələ 9 deyildi. Adama 100-150 manat yığıb ekildilər. Birindən alıb torpağa baxdım. Şıxov qumuna oxşayırdı".

Bu nədir? Bu, cəhalətdir, xurafatdır, kor inamdır, din-darlar demişkən, batil inandır. Dində, ruhaniyyatda, mənaviyatda belə şey yoxdur.

Bu, adi dələduzluqdur. Abituriyent valideynlərinə "tütüyə torpaq" satan dələduzlar insanların müqəddəs torpaqlara olan həssasiyyətini də, övladını imtahana yola salan adamların boş damarını da gözəl bilir.

Bu cür adamlarda qəribə psixologiya olur, saman çöpündən belə mədəd umurlar - tək övladları imtahanda uğur qazansın, yüksək bal toplasın.

Belələri adətən övladın biliyinə, zəkasına, potensialına inanmayanlardır. Onlar abituriyentin keçid balını birtəhər keçəcəyinə ümidlidirlər və əlavə və mistik qüvvələrin təsirindən yararlanmaq ehtiyacı duyurlar. 650-700 bal toplamağı planlaşdıran, bunu toplayacağına əmin olan abituriyentlərin yüzdə 95-i belə "yardımcı amil"lərə bel bağlamazlar. Ona görə ki, artıq öz problemlərini dərslərdən yararlanaraq həll ediblər. Bu cür adamların yüzdə biri, o da daxili inamı zəif olanlar gözmüncüqünə, tütyəyə güvənərlər.

Hər il imtahanlardan qabaq Şüvəlandakı Mirmövsum ağa ziyarətgahında ziyarətçilərin sayının kəskin artması bu üzdəndir. Abituriyentlər və onların valideynləri kütləvi şəkildə ziyarətgahlara axışır, "dileklərinin qəbul olunması" üçün pirə nəzir qoyur, qurban kəsəcəklərini vəd edirlər. Eyni hal imtahanlardan sonra da müşahidə olunur. "Dilekləri qəbul olunmuş", imtahanda lazımı qədər bal toplamış gənclərin valideynləri verdikləri vədi tutaraq ocağa qurban kəsməyə gəlirlər.

Nəyəsə inanmaq, güvənmək, ümid yeri saymaq, əlbəttə, pis şey deyil, insanlara psixoloji rahatlıq gətirir. Ancaq üstə asılan gözmüncüqünun, cibe tökülən Şıx gilin, lap elə Kərbəla torpağının kəmsavad abituriyentə heç bir köməyi ola bilməz. Abituriyent predmeti bilirsə, bilir, oturub yazacaq, bilmirsə, istəyir ona Qüdsdən gətirilmiş qələm ver, dörd variantdan birini seçib dairəyə ala bilməyəcək.

Həmin gün mən də Axundov kitabxanasına getmişdim. Oxu zalında, dəhlizlərdə yüzlərlə abituriyent, tələbə gənc gördüm. Hamısı oturub sayılmalı çalışırdılar, oxuyur, qeydlər aparırdılar. Zalda milçək uça vızıltsı eşidilirdi. Heç kəs başqasının fikrini dağıda biləcək hərəkət etmədi.

Bazar günüydü, amma yüzlərlə gənc hazırlıq kurslarının yolunu tutmuşdular, hələ kursdan sonra da sınaq imtahanına gedəcəkdilər.

Bu cür aşırı söylə, yorulmadan, usanmadan dərslər oxuyanların, öz üzərindən çalışınların mistik qüvvələrin yardımına heç bir ehtiyacı yoxdur.

Ümumiyyətlə götürsək, həyatda, dünyada fəvqəlbəşər güclər deyilən bir şey yoxdur. Yaponlar, yəhudilər dünyanı ovuca sığdıran texnologiyaları oturub Allaha yalvarmaqla, aparıb pirə nəzir qoymaqla etmirlər, gecə-gündüz, sərəsər oxuyub öyrənməklə icad edirlər. Biz evimizdə oturub uzaq Amerikadakı qohumumuzla görüntülü danışırıqsa, bu, fəvqəlbəşər güclərin iradəsinin məhsulu deyil, elmin töhfəsidir.

Camaata "müqəddəs torpaq" satan dələduzlara gəlincə, onlar əvvəl-axır iləcəklər və məlum olacaq ki, narkotik alveri üstündə yatıb-çıxan və ya əyyəşliqlə gün keçirən biriləridir, həyat təcrübəsi sayəsində insanları nəylə aldatmağın daha asan olduğunu öyrəniblər. Belələri din tüccarlarıdır. Onlar üçün müqəddəs bir şey yoxdur.

"Qələndərov kamera yoldaşının yatmasından istifadə edərək özünü asıb"

Ədliyyə Nazirliyi və Baş Prokurorluq Mehman Qələndərovun intiharı ilə bağlı birgə məlumat yayıb

Ədliyyə Nazirliyi və Baş Prokurorluq blogger Mehman Qələndərovun intihar etməsi faktı ilə bağlı birgə məlumat yayıb. Prokurorluqdan APA-ya daxil olan məlumatda qeyd olunur ki, kütləvi informasiya vasitələrində Mehman Qələndərovun Bakı İstintaq Təcridxanasında intiharı ilə bağlı müxtəlif xəbərlər yayılıb.

Bununla bağlı bildirilir ki, 1977-ci il təvəllüdü Bakı şəhər sakini Mehman Qələndərov 7 fevral 2017-ci il tarixdə Nəsimi Rayon Polis İdarəsinin İstintaq Şöbəsi tərəfindən Cinayət Məcəlləsinin 234.1-ci (narkotik vasitələrinin qanunsuz dövriyyəsi) maddəsi ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilib, onun barəsində rayon məhkəməsi tərəfindən həbs-qətimkan tədbiri seçilib. M.Qələndərov Bakı İstintaq Təcridxanasına yerləşdirilib.

İstintaqın gedişatında onun əməlləri göstərilən məəcəllənin 234.4.3-cü maddəsinə tövsiyə edilib.

M.Qələndərov 28 aprel 2017-ci il tarixdə təcridxananın 2 saylı korpusunun saxlanıldığı

ikincəlik 57 nömrəli kamerasında yataq dəstindəki döşəyin üzünü çirayla ip formasına salıb, saat 13:30 radələrində kamera yoldaşının yuxuya getdiyindən istifadə edərək həmin ipi pəncərənin dəmir barmaqlığına bağlayaraq özünü asmaqla intihar edib.

Faktla bağlı Penitensiar Xidmət tərəfindən xidməti araşdırma aparılıb və prokurorluğa məlumat verilib.

Sabunçu Rayon Prokurorluğunun əməkdaşları tərəfindən Səhiyyə Nazirliyinin Mərkəzi Tibbi Ekspertizası və Patoloji Anatomiya Birliyinin ekspertlərinin və hal şahidlərinin iştirakı ilə hadisə yerinə və meyitə baxış keçirilib, maddi sübutlar götürülüb.

Mehman Qələndərov

Faktla bağlı Sabunçu Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 125-ci (özünü öldürmə həddinə çatdırma) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb.

Ölümün səbəblərinin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə meyit müayinə olunması üçün Mərkəzi Tibbi Ekspertizası və Patoloji Anatomiya Birliyinin Sabunçu rayon şöbəsinə göndərilib. İlk müayinə zamanı

meyitin bədənində stranoqulyasiya şırımdan başqa hər hansı xəsarət və ya xəsarət izi aşkar edilməyib.

İlkin araşdırmalarla Bakı İstintaq Təcridxanasının əməkdaşları tərəfindən M.Qələndərov qarşı təzyiqlə göstərilməsi, işgəncələr verilməsi və yaxud hər hansı qanunazidd hərəkətlərə yol verilməsi müəyyən edilməyib.

Bununla belə, xidməti araşdırma zamanı vəzifələrin layiqincə yerinə yetirilməməsi, nəzarət işinin zəif olduğu ucbatından intihar faktının qarşısının alınmamasına görə təcridxananın nəzarətçisi və Təbiiyə işinin təşkilat şöbəsinin dəstə rəisi tutduğu vəzifələrdən azad edilib, rejim nəzarət şöbəsinin rəisinə töhmət elan olunub.

İstintaq zamanı M.Qələndərov törətdiyi cinayəti etiraf edib, habelə mərhumun hər hansı siyasi partiyanın üzvü olması barədə məlumatlar araşdırmalarla təsdiqini tapmayıb.

Hazırda cinayət işi istintaqın davam etdirilməsi məqsədilə Bakı Şəhər Prokurorluğunun İstintaq idarəsinin icraatına verilib, iş üzrə tam, obyektiv və hərtərəfli istintaq aparılaraq, M.Qələndərovun özünü öldürmə həddinə çatdırma xüsusatları da araşdırılmaqla qanunamüvafiq qərarın qəbul edilməsi təmin olunacaq.

Rusiyanın ən varlı adamlarından biri, "ISR Holding" şirkətlər qrupunun sahibi İsgəndər Xəlilovun Bakıdakı ən məşhur obyektlərindən olan Bakı Əyləncə Mərkəzi (BƏM) söküləcək. Bu barədə Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti (BŞİH) tərəfindən obyekt sahibinə xəbərdarlıq göndərilib. Xəbərdarlıqda qeyd olunub ki, sökülmə barədə məhkəmə qərarı var, BƏM yaxın günlər ərzində boşaldılmalıdır.

Məlumatla görə, xəbərdarlığa heç bir cavab verilməyib, buna görə də aprelin 29-da BŞİH-in başçısı Hacıbala Abutalıbov şəxsən BƏM-ə gedərək, söküntü işlərinin başladılmasına göstəriş verib. Bakipost.az saytı həttə əraziyə bir neçə ekskavatorun aparıldığını da bildirib. İddia olunur ki, bu, əvvəlcə obyektə çalışanlarla icra nümayəndələri arasında gərginliyə səbəb olub. Lakin sonradan ara sakitləşib və BƏM-i işlədən şəxslər bir həftəlik möhlət istəyiblər.

H.Abutalıbova deyilib ki, İ.Xəlilov məsələ ilə bağlı ölkə başçısı İlham Əliyevə müraciət edəcək.

BƏM-in baş administratoru lent.az-a söküntü ilə bağlı qərar olduğunu təsdiqləyib. O bildirib ki, meriya əyləncə mərkəzinin söküləcəyi və yerində yeni infrastruktur yaradılacağı ilə bağlı BƏM rəhbərliyinə layihə təqdim edib. Lakin baş administrator onu da əlavə edib ki, əyləncə mərkəzinin rəhbərliyi müvafiq instansiyalarla danışıb və söküntü ilə bağlı qərarı dayandırıb. Obyekt hələ ki fəaliyyətini davam etdirir.

İ.Xəlilovun paytaxtda təkcə BƏM deyil, "ISR-Plaza", "Hilton", "Abşeron" hotelləri, "McDonald's", "Nərgiz" Ticarət Mərkəzi, "Toyota Center", Bakı Tikiş Fabriki var. Neftçalada Yod Zavodu, Zaqatalada fındıq, Göyçayda, Lənkəranda, Qubada, Şirvanda və Xaçmazda meyvə şirəsi zavodları da azərbaycanlı milyarderə məxsusdur.

Milyarderin Bakıdakı məşhur obyektini Abutalıbov sökür - "yənə Abbas Abbasov..."

İsgəndər Xəlilovun 1998-ci ildən fəaliyyət göstərən Bakı Əyləncə Mərkəzinin sökülməsi qərarının arxasındakı sirlər; "Abbas Abbasovun ittifaqı"nda təmsil olunanları iqtidar bağışlayıbmı?

İ.Xəlilov Azərbaycan mediasından mümkün qədər yayınmağa çalışsa da, son vaxtlar onun adı yenidən bu kimi qalmaqallı mövzularda gündəmə gəlir. Məsələn, Neftçalada "Azeryod" MMC-in 220 nəfərə yaxın fəhləsi milyarderin zavodunda aylarla məvacib almadığı üçün tətillərini xatırlamaq kifayətdir.

Rusiyada yaşayan İ.Xəlilov 1995-ci ildə yaratdığı "ISR Holding" in hazırda Azərbaycan, Rusiya və Türkiyə ilə yanaşı, digər ölkələrdə də ofis və filialları fəaliyyət göstərir. Holding illərdir ki, neft məhsullarının daşın-

ması və satışı, yod istehsalı, maşın ticarəti və mehmanxana işi kimi çoxsahəli fəaliyyətlə məşğuldur. "Hilton Bakı" hotelinin sahibi olan İ. Xəlilovun biznesinin böyük hissəsi Rusiyadadır. Rusiyadakı böhrana baxmayaraq, onun biznes sahəsində işləri yənə pis getmir. BƏM-in açılışı 1998-ci ildə olub. Açıldığı gündən bəri burada bəliq, Fitness&SPA, shopping və restoran sahələrdə xidmət göstərilir. BƏM Cənubi Qafqazda açılmış ilk ən müasir 12 xətlə boluluq meydançasına sahibdir. İ.Xəlilovun qardaşı Cavanşir Xəlilov illər

öncə BƏM tikintisindən danışıqdan demişdi ki, bu ərazi zibillik olub. O, qardaşının Bakıda obyekt tikməkdə məqsədinin pul qazanmaq deyil, ölkəsinin adını yüksəltmək olduğunu demişdi.

İ.Xəlilovun hakimiyyətlə münasibətləri Azərbaycanın baş nazirinin sabiq birinci müavini Abbas Abbasovun 2012-ci ildə yaradılmış Rusiya Azərbaycan Təşkilatları İttifaqında ("Milyarderlər İttifaqı") təmsil olunmasından sonra müzakirə mövzusu olmuşdu. Onun Bakıda tikdirdiyi bina da ötən il Nazirlər Kabinetinin qə-

rar ilə yarımqıç dayandırılarda yənə köhnə söhbətlər yada düşmüşdü.

Milyarder bu barədə məlumatları ölkə mediasında heç də edib və hakimiyyətlə təz bir problem yaşamadığını deyib. İ.Xəlilovun indi də məhz hakimiyyətlə hansısa problemi olması səbəbindən ən dəbdəbəli və gəlirli obyektlərdən birinin söküləcəyini iddia etmək olmaz. Amma bu cür faktın üstündən sükutla keçmək də mümkün deyil. Çünki məhz Abbas Abbasovun iqtidara xəyanətini illər keçsə də hakimiyyət bağışlamır. Ona Azərbaycana qayıtmaq qadağan olunub, buradakı həttə nazir səviyyəsində olan yaxın adamları işdən uzaqlaşdırılıb. Eləcə də həmin ittifaqda təmsil

olunan LUKoil prezidenti Vahid Ələkbərovla da münasibətlərdə rəsmi Bakının məsafə qoyması hələ də hiss edilməkdədir. "Milyarder İttifaqı"nın daha bir üzvü "AST" Şirkətlər Qrupunun prezidenti Telman İsmayilov isə indidən batan gəmini xatırladır. Adını çəkmədiyimiz digər "ittifaq" üzvlərinin də Bakıdakı biznesi əvvəlki kimi inkişafda deyil. Bunları nəzərə aldıqda, İ.Xəlilovun obyektinin bir çox səlahiyyətləri əlindən alınmış Bakı meri Hacıbala Abutalıbovun "planına" düşməsi maraqlıdır. Daha bir maraqlı sual isə İsgəndər Xəlilovun söküntü ilə bağlı məhkəmə qərarını "geri oxuda" bilib-bilməyəcəyidir. Yaxın bir həftədə bu suallara aydınlıq gələcək... □ "YM"

"Akula Akif"

Eldar Mahmudov

Tikinti maqnatı tutuldu - Eldar Mahmudovun çetesi hələ də iş başında...

"A-3 Sənaye Tikinti Korporasiyası" MMC-nin sədri Azər İsmayilovun barəsində Xətai Rayon Məhkəməsi 2 ay müddətinə həbs-qətimkan tədbiri seçib

Yasamal rayonunda yaşlılıqların məhv edilməsinə görə prezidentin qəzəbinə gəlmiş tikinti şirkətinin sədri həbs edildi. Mətbuat prospektində yerləşən "Ovçular evi" ərazisində "Böyük Plaza" yaşayış və ticarət mərkəzini tikən "A-3 Sənaye Tikinti Korporasiyası" MMC-nin sədri Azər İsmayilovun barəsində Xətai Rayon Məhkəməsi tərəfindən 2 ay müddətinə həbs-qətimkan tədbiri seçilib.

Həmin tikintinin sahibi keçmiş milli təhlükəsizlik naziri Eldar Mahmudovun ən sadıq adamlarından biri, "MTN işi" çərçivəsində axtarılan olan "Akula Akif"dir. Akif Mustafayev Bakıdan bir gecənin içində qaçandan sonra onun buradakı işlərini Aydem İsmayilov idarə edib. Həbs edilən sədr Azər İsmayilov isə Aydem İsmayilovun qardaşdır. A.İsmayilovun həyat yoldaşı Dilşad İsmayilova isə həmin MTK-nın direktorudur. Onun adı əvvəllər də mətbuatın gündəmində olub.

Mətbuatda Aydem İsmayilovun başqa bir tikinti şirkətinin əmlakını ələ keçirmək üçün "ZAZ" MTK-nı təsis etdiyi yazılmışdı. Həmin MTK-nın təsisçisi onun dostu "Akula Akif", həbs edilən qardaşı Azər İsmayilov və mühasibi Həsən Bayramov idi. "Böyük Plaza" yaşayış və ticarət mərkəzini tikən "A-3 Sənaye Tikinti Korporasiyası" MMC-nin də təsisçiləri eyni şəxslərdir.

A.İsmayilovun qardaşının qəzəbə tuş olmasının səbəbi isə Bakıdakı məşhur "Ovçular evi"nin ətrafındakı çoxillik ağacların vəhşicəsinə qırılması, traktorun qarşısına verilərək sındırılması, tırtılların altında məhv edilməsi olub. Ərazidə aparılan tikinti zamanı yol verilmiş qanunsuzluqlar və ağacların kəsilməsinə ölkə prezidenti İlham Əliyev kəskin reaksiya göstərmiş, tikinti işlərinin dərhal dayandırılması və məsələnin nəzarətə götürülərək araşdırılması barədə göstəriş verib. Yaşayış binasının tikintisini həyata keçirən şirkət 130 min manat məbləğində cərimələnib və fakt üzə cinayət işi başlanıb.

Bu məlumatlar bir gərcəyi də üzə çıxarıb. Eldar Mahmudov 2 il əvvəl vəzifəsindən qovulsada, onun xeyli kadri hələ də iş başındadır. Sabiq nazir 2-ci, 3-cü şəxslər vasitəsilə özünün işlərini gördürə, istədiyi nəticələri əldə edə bilər. Eldar Mahmudovun adamları Bakı-nın mərkəzində "yaşıl soyqırım" törədə bilirlərsə və aidiyyəti qurumlar prezidentin müdaxiləsi olmadan onun qarşısına çıxmırlarsa, deməli, sabiq nazir hələ də "ayaqdadır". □ E.HÜSEYNOV

"AST Telman"ın Bakıdakı çevrəsinin başı dərddə

Rusiya istintaqçıları sabiq milyarderin Azərbaycanla əlaqələrini araşdırma bilər; qətl sifariş verməyə ittiham olunan Vaqif İsmayilovun Bakıda gizlənməsi ehtimalı var

Müflis elan olunmuş Azərbaycan əsilli milyarder Telman İsmayilovun adının 8 sifarişli qətlə hallanması onun Azərbaycandakı çevrəsi üçün də problemlər yarada bilər.

Xəbər verdiyimiz kimi, Rusiya İstintaq Komitəsi T.İsmayilovu 8 sifarişli qətl törədən cinayətkar qrupun işində əsas şübhəliyədən biri kimi araşdırır. T.İsmayilov haqqında ifadəni həbs edilən qrup üzvü verib. Harri Belçoçkovski adlı bu şəxsin İsmayilovlar ailəsi ilə bağlılığını təsdiqləyən faktlar var. Belçoçkovskinin iddiasına görə, sifarişli qətlər məhz 2000-2016-cı illərdə İsmayilov qardaşlarının sifarişləri ilə törədilib. Bütün qətlər Moskvanın Şimal Administrasiya Dairəsində ticarət obyektləri uğrunda aparılan kriminal müharibə ilə bağlı olub. Belçoçkovski həmçinin 2000-ci ildə "Praqa" restoranından Rafiq və Telman İsmayilovların avtoritet Andrey Lobanovun aradan götürülməsi söhbətinə şahidlik etdiyini bildirib.

Şahidin ifadələri hazırda Rusiya istintaqçıları tərəfindən araşdırılır. Artıq ilkin nəticələr də var. Şahid deyib ki, məhz bu söhbətdən az sonra Lobanov öldürülüb. Mümkündür ki, tezliklə İsmayilovlara qarşı yeni cinayət işi başlan-sın.

T.İsmayilovun qardaşı Rafiq İsmayilov hazırda nəzarət altındadır, digər qardaşı - Rusiya

DİN-in keçmiş əməkdaşı Vaqif İsmayilov isə istintaqdan gizlənin. Hazırda barəsində axtarış elan olunub. Rusiya istintaqçıları hesab edirlər ki, V.İsmayilov Azərbaycanda gizlənmə bilər. Çünki İsmayilovların Azərbaycanla, Azərbaycandakı məmurlarla çox güclü əlaqələri olub. Onun qardaşının bu baxımdan Azərbaycanda gizlənmə biləcəyi ehtimal edilir.

Mümkündür ki, istintaq tədbirləri çərçivəsində Telman İsmayilovun Bakıdakı çevrəsi də sorğu-sual olunsunlar.

Digər tərəfdən, sifarişli qətlərin icraçısı da Azərbaycandandır. "Yeni Müsavat" xəbər verir ki, Telman İsmayilovun axtarılan qardaşı Vaqif İsmayilov 2 nəfərin qətl işi üzrə əsas şübhəlidir. Vaqif İsmayilov Rusiya DİN-in Baş Cinayət Axtarış İdarəsinin keçmiş əməkdaşdır. İstintaqın gəldiyi nəticəyə görə, killer Mehman Kərimov İsmayilovların sifarişli qətl törədib və Vaqif İsmayilovun evində gizlənin. Qətl sifariş edilən iş adamı isə T.İsmayilovun qardaşı Rafiq İsmayilovun rusiyalı biznesmen şeriki Vladimir Savkin olub.

İstintaqın qənaətinə görə, qətl sifarişini verən T.İsmayilovun

qardaşı Rafiq İsmayilovdur. O, 2016-cı ilin mayında həbs olunub. R.İsmayilov V.Savkinlə şerikli ticarət kompleksinə malik olub. Sonradan şerikli biznes satılıb və 10 milyon dollar gəlir əldə olunub. Amma R.İsmayilov şerikinə çatmalı olan 5.6 milyon dolları verməyib. İstintaqçılar hesab edirlər ki, R.İsmayilov pulu V.Savkinə verməmək üçün onu aradan götürmək qərarına gəlib. Bunun üçün əvvəllər məhkum olunmuş Mehman Kərimova V.Savkinin qətl sifariş olunub. Qətl icra olunub. Uzun çək-çevirdən sonra kiler tutulub və o, bütün məsuliyyəti üzərinə götürüb. Rafiq İsmayilov isə ifadəsində deyib ki, Mehman Kərimov onun tanışdır və hadisə vaxtı "təsadüfən" ona sürücülük

edib. Təbii ki, istintaqçılar eks milyarderin qardaşına inanmayıblar. Əslən göyçaylı olan Telman İsmayilovun adı bu iş üzrə də keçir. Onun ikili qətl işi üzrə də ən azı şahid qismində dindirilməyi gözlənilir. Xatırladaq ki, T.İsmayilov sabiq nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovla yaxın dostdur. Bundan başqa, Qafqazın şeyxi Hacı Allahşükür Paşazadə ilə də yaxın münasibətləri olub.

Mümkündür ki, rusiyalı istintaqçılar qətl işlərinin araşdırılması məqsədilə Azərbaycana da ezam edilsinlər. Belə bir vəziyyətdə Telman İsmayilovun ölkəmizdəki çevrəsi ən azı xoş olmayan suallara cavab verməli olacaq. □ E.HÜSEYNOV

Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının ötən ilin dekabrında qəbul olunan "Nağdsız hesablaşmalar haqqında" Qanunu əsas götürərək, banklara hesablaşmalar limit tətbiq olunması ilə bağlı göndərdiyi tövsiyə məktubu media sektorunu çıxılmaz vəziyyətə salıb.

Xəbər verildiyi kimi, vətəndaş cəmiyyətini də ciddi şəkildə narahat edən bu məsələ artıq ölkə prezidentinin müdaxiləsindən sonra həllini tapdı və artıq üçüncü sektor aylıq limitin artırılmasından məmnundur. Ancaq elə QHT-ləri narahat edən problemi günlərlə diqqətdə saxlayan mətbuatın özü yaranmış problem səbəbindən sıradan çıxmaq təhlükəsi ilə üz-üzə qalıb. Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının (MBNP) Direktorlar Şurasının sədri Rüfət Aslanlı ötən şənbə vətəndaş cəmiyyəti və media orqanlarının rəhbərləri ilə görüşdə QHT-lərlə bağlı problemin aradan qaldırılması üçün banklara müvafiq göstəriş verildiyi barədə açıqlama versə də, (artıq QHT-lər ayda 15 000 manata qədər olan vəsaiti nağdlaşdırma biləcək - E.P.) media mənsublarını narahat edən məsələ barədə durumun dəyişmədiyini vurğulayıb. Ölkə rəhbərliyinin mediaya önəm verdiyi bir şəraitdə MBNP rəhbərliyinin belə bir mövqə sərgiləməsi bir çoxları üçün anlaşılana deyil. Media təkçə vətəndaşların iş yeri deyil, həm də dövlətin informasiya siyasətində mühüm rol oynayan sektordur. Prezident İlham Əliyevin mediaya necə böyük önəm verdiyini onun bu fikirləri də təsdiqləyir: "Biz hamımız çalışırıq və çalışacağıq ki, ölkəmizi daha da gücləndirək, Azərbaycan xalqının daha da yaxşı rifahını təmin edək. Əlbəttə ki, burada həm iqtidarın üzünə böyük funksiya, həm də mətbuatın üzünə böyük vəzifələr düşür".

İndi təsəvvür edin, mətbuat üzünə düşən vəzifələrin icrası ilə məşğul olarkən dövlət qurumlarından biri onun başı üzərindən "limit" adlı "Domokl qılıncı"ni asır. Üstəlik, hazırda xaricdəki oxuculara xitab edən media orqanlarının sıralarının artması ümummilli maraqlarımız baxımından önəm kəsb edir və ölkə rəhbərliyi də bu məsələyə xüsusi diqqət yetirir. Hətta bir müddət öncə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinə Dövlət Dəstəyi Fondunun (KİV DF) icraçı direktoru Vüqar Səfəri internet mediasının da maliyyələşməsi prosesinin başlayacağı anonsunu vermişdi və demişdi ki, ilk olaraq Azərbaycan həqiqətlerini xarici dillərdə yayın, xarici oxucuya xitab edən media qurumları dövlətin dəstəyindən faydalana biləcək. Yeni dövlətin, onun rəhbərliyinin mediaya daha artıq maliyyə ayırmaq iradəsi ortadadır.

Lakin belə bir şəraitdə MBNP rəhbərliyi imkanlarını genişləndirmək istəyən media orqanlarını limitlə "imtahana çəkir", bu isə aparıcı media rəhbərlərini narahat etməyə bilər.

"Yeni Müsavat" Media Qrupunun rəhbəri Rauf Arifoğlu məsələ ilə bağlı açıqlamasında əvvəlcə şənbə günü nəticəsiz başa çatdıran görüş-

çünki onun tətbiqində ciddi yanlışlıqlar var. Məsələn, "Yeni Müsavat" qəzeti (eləcə də bütün qəzetlər) bundan belə öz bank hesabından ay ərzində ancaq 15 min manat nağd pul çıxarda bilər. O cümlədən də bir çox kommersiya qurumları 15 min manatlıq nağd hesablaşma limiti ilə üzleşiblər. Bunu kim və necə ölçüb? Niyə 15

Bir sözlə, QHT-lərin problemləri həll olundu. Bu, yaxşıdır. Lakin ölkə mediasının problemə dair təkliflərinə əhəmiyyət verilmədi, bu, çox pisdir. Mən orada da dedim, ölkə, həmçinin media sektoru nağdsız hesablaşmalarla tam və qəfil keçidə hazır deyil. Bizim alış-veriş etdiyimiz instan-

sının Prezidenti Azərbaycanda yazılı mətbuatın qalması üçün ölkənin ən ağır vəziyyətində belə, ona maliyyə dəstəyi verir, yazılı mətbuata ayrılmış vəsaitin kəsilməsinə imkan vermir, onu davam etdirir. Lakin məmurlar, o cümlədən də RUFƏT ASLANLI çox təəssüf ki, bu siyasətin tamamilə əksinə hərəkət edir".

inkişafına cənab prezident tərəfindən xüsusi diqqət yetirilir. KİV-ə Dəstək Fondu var, eyni zamanda medianın vergidən azad edilməsi ilə bağlı məsələlər var. Eyni zamanda digər institusional tədbirlərin həyata keçirilməsi medianın, həmçinin vətəndaş cəmiyyətinin inkişafına diqqətin göstəricisidir. Ona görə də fikrimcə, qanun

RUFƏT ASLANLI İLƏ GÖRÜŞÜN NƏTİCƏSİ: QHT-LƏR ÖZ PULLARINI XILAS ETDİLƏR, AMMA MEDIA...

Rauf Arifoğlu: "Prezidentin bu cür mühüm islahatlarını həyata keçirən qurum - MBNP iqtisadi mühiti sağlamlaşdırmaq əvəzinə, onu iflic edib; həmin islahata informasiya dəstəyi verəcək mühüm bir institutu - ölkə mediasını da iflasla üz-üzə qoyub";

"Vəziyyət bu cür davam edərsə, Azərbaycanda yazılı mətbuat iflas olacaq, biz iş yerlərimizi bağlamaq məcburiyyətində qalacağıq"

Əliməmməd Nuriyev: "İstərdim ki, media ilə bağlı da problem həllini tapsın"

dən bəhs etdi: "Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının (MBNP) rəhbəri RUFƏT ASLANLI ilə QHT təmsilçilərinin və media rəhbərlərinin görüşü çox təəssüf ki, mətbuat üçün nəticəsiz bitdi. Bilirsiniz ki, son vaxtlar maliyyə sektorunda vəziyyət nisbətən pisləşib. Bu səbəbdən də dövlət və müvafiq strukturlar addımlar atırlar. O addımlardan biri də biznes və maliyyə sektorunda nağd hesablaşmaların məhdudlaşdırılmasıdır. Azərbaycan Respublikasında çıxan qəzetlərin də nağdsız hesablaşma sisteminə keçməsi prosesinə icbari start verilib. Özü-özlüyündə, bu, müsbət prosesdir, bir mədəniyyətdir; şəffaflıq və anti-korrupsiya tədbirləri baxımından əvəzsiz islahatdır. Biz bu islahatı dəstəkləyirik, onun həyata keçməsinə, biznes və maliyyə münasibətlərində dominantlıq təşkil etməsini istəyirik. Lakin burada qəribə bir nüans var. Bu cür mühüm islahat hədisəsi biznes həyatının bütün seqmentləri tərəfindən, o cümlədən də media quruluşları tərəfindən etirazla qarşılanıb.

min? Niyə bizlərin fikir və təkliflərini kimə almayıb, bazar və ölkəmizin iqtisadi həyatındakı gerçək durum öyrənilməyib? Prezidentin bu cür mühüm islahatlarını həyata keçirən qurum - MBNP iqtisadi mühiti sağlamlaşdırmaq əvəzinə, onu iflic edib, həmin islahata informasiya dəstəyi verəcək mühüm bir institutu - ölkə mediasını da iflasla üz-üzə qoyub. İş o yere çatıb ki, QHT sektoruna daxil olan bütün komponentlər, iş adamları, media sahibləri məhv olmamaq üçün prezidentə müraciət ediblər. Ötən həftənin şənbə gününə təsadüf edən həmin görüş məhz bu müraciətin nəticəsi idi. Nə oldu orada? Hörmətli RUFƏT ASLANLI hamı ilə mübahisə etdi; hazır gəlmişdi; üstəlik də, göründü ki, polemistdir, müzakirə və mübahisələri bacarı; amma və lakin doğru bildiyini bütün doğruların fəvqündə görür. Üstəlik, az sonra isə məlum oldu ki, QHT-lərlə bağlı problem əslində mövcud deyilmiş, banklar R. ASLANLI'nın rəhbərlik etdiyi qurumun tövsiyə məktubunu yanlış anlayıblar...

siyaların yüzdə səksən, yüzdə doxsanı ilə sistem elə qurulub ki, ancaq nağd hesablaşmalar həyata keçirilir".

R.Arifoğlu qeyd etdi ki, Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının qərarı medianın işini iflic edib. Ancaq "Yeni Müsavat" Media Qrupunun rəhbəri çıxış yolunu olduğunu vurğuladı: "Məsələnin maraqlı tərəfi də budur ki, problemi çox sadə şəkildə həll etmək olar. Bilirsiniz ki, ölkə prezidentinin dəstəyi ilə Kütləvi İnformasiya Vasitələrinə Dövlət Dəstəyi Fondu hər ay 33 media quruluşuna, Azərbaycanın öndə gələn mətbuat nümunələrinə yardım ayırır. "Yeni Müsavat" da bu dəstəkdən ən yüksək məbləği alır. Mənim orda təklif etdiyim və ümumiyyətlə, vəziyyətdən çıxış yolu kimi görünən yeganə variant var ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Yanında KİV-ə Dövlət Dəstəyi Fondundan daxil olan məbləğ bizə (33 qəzetə) qoyulan limitə əlavə edilməsin. Bununla da məsələ həll olunur. Çox təəssüf ki, RUFƏT ASLANLI bu təklifə müvafiq reaksiya vermədi. Baxmayaraq ki, orada bir neçə media quruluşunun rəhbəri medianın limitinin artırılması təklifi ilə çıxış etdi. Vüsəle Mahirqızı, Hikmət Babaoğlu, Bəhrüz Quliyev, mən çıxış etdik, analoji təkliflər oldu. Adekvat reaksiya verilmədi".

Rauf Arifoğlu qeyd etdi ki, vəziyyət bu cür davam edərsə, Azərbaycanda yazılı mətbuat iflas olacaq, iş yerləri bağlanacaq: "Azərbaycan Respublika-

R.Arifoğlu hazırkı mərhələdə yeganə çıxış yolunu dövlət başçısına müraciətdə görür: "Biz prezidentə müraciət edəcəyik. RUFƏT ASLANLI ilə görüşdən sonra KİV rəhbərləri arasındakı müzakirələrdə belə bir ideya yaranı ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinə vəziyyətlə bağlı müraciət edək. Yəqin ki, bu həftə müraciət hazırlanıb prezidentin ünvanına göndəriləcək".

QHT təmsilçiləri də medianı narahat edən məsələnin həllini arzulayırlar.

Açıq Hökumətin Təşviqinə Dair Hökumət-Vətəndaş Cəmiyyəti Dialoqu Platformasının Koordinatoru Əliməmməd Nuriyev "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, problemin həllini tapacağına ümid edir: "Ötən şənbə keçirilən müzakirələr zamanı media nümayəndələri, o cümlədən Rauf bəy bu məsələni qaldırdı. Sonda da belə düşündüm ki, bu məsələnin hansısa bir formada həlli istiqamətində proses davam edəcək. Müşahidə etdiyim qədər Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası bu məsələnin həlli ilə bağlı təklifləri gözləyir. Əlbəttə, nağdsız hesablaşmanın olması çox yaxşı bir ideya və yaxşı bir işdir. Eyni zamanda belə bir qanunun qəbulu çox vacibdir, həm də korrupsiyaya qarşı mübarizə baxımından əhəmiyyətlidir. Amma burada bir diferensial yanaşma, hər bir sahənin, o cümlədən medianın xüsusiyyətlərini nəzərə almaq çox vacib idi. Belə bir qərar nə dərəcədə medianın inkişafına təsir göstərə bilər, bu, araşdırılmalı idi. Azərbaycanda medianın

qəbul edilərkən bəzi sektorların xüsusiyyətləri nəzərə alınmalı idi, o cümlədən vətəndaş cəmiyyətinin seqmentlərindən olan medianın". **Ə.Nuriyevin fikrincə, bu istiqamətdə addımlar atılmazdan öncə vəziyyət diqqətlə öyrənilməli, təhlil edilməli idi:** "Siyasətin müəyyənləşdirilməsi baxımından bu, doğrudur. Amma sadəcə olaraq, burada hər bir sektorun xüsusiyyətləri nəzərə alınmalı idi. Hətta özəl sektora da münasibətdə diferensial yanaşmanın olması, ayrı-ayrı sektorların yeri, rolu, döviyyəsi nəzərə alınsa, daha yaxşı olardı. O zaman hansı sektorda nə qədər nağd hesablaşmalarla icazə verilməsi barədə hədd qoymaq olardı. Əlbəttə, ağılabatan məbləğlər olmalıdır, eyni zamanda bu ideyaya xələl də gətirmək olmaz. Vətəndaş cəmiyyəti ilə bağlı problem cənab prezidentin göstərişindən sonra öz həllini tapdı. Düşünürəm ki, media ilə bağlı məsələnin də hansısa formada həlli ilə bağlı təkliflər gözlənilir. İstərdim ki, media ilə bağlı da problem həllini tapsın. Media bütövlükdə islahatları cəmiyyətə çatdıran, islahatlar prosesində vasitəçi rolunu oynayan yeganə bir alətdir. Həm vətəndaş cəmiyyəti, həm özəl sektor üçün, həm də dövlətin özü üçün, dövlət siyasətinin aparılması baxımından da media çox əhəmiyyətlidir. Bu amili də diqqətə almaq lazımdır. Mən ümid edirəm ki, çox yaxın günlərdə bu məsələyə aydınlıq gətiriləcək, problem həllini tapacaq".

Türkiyəni niyə "izqoy" ölkəyə çevirirlər?..

Hüseyinbala SƏLİMOV

Bölkə də belə tezliklə bir daha Türkiyə mövzusunda qayıtmağa heç dəyməzdi, çünki cəmi bir neçə gün bundan əvvəl bu mövzuda, daha doğrusu, Türkiyə prezidentinin mayda Rusiyaya və ABŞ-a baş tutacaq səfərindən yazmışdıq...

Amma bizi indi burada bir qədər fərqli məsələlər düşündürür. Bu da Türkiyə ilə Qərb arasında getdikcə soyuyan münasibətlərdir. Avropa gah Türkiyə ilə bağlı yeni monitorinqə start verəcəyini deyir, gah da onun Avropa Birliyi üzvlüyü ilə əlaqəli danışıqları dayandıracağını bəyan edir.

Elə Türkiyə hökuməti elini yanına salıb oturmur. Əgər Qərb ölkələri birini deyirsə, Türkiyə cavabında, necə deyər, lap ikisini ərz edir. Adam çaşır qalır. Düşünürsən ki, əcaba, bəlkə bütün bunlar bir rüyadır və ya biz ABŞ-la İran arasındakı polemikani dinləyirik?..

Doğrusu, mən Avropanı başa düşmürəm. Onlar Türkiyə haqqında elə danışırlar ki, sanki onun yerində İran və yaxud da Şimali Koreya dayanıb. Elə Türkiyəni də başa düşmək olmur. Elə bil heç bu ölkə NATO-nun üzvü deyil!..

Təbii, hər iki tərəfin günahı yetərincədir. Əvvəl Türkiyədən başlayaq. Bəri başdan deyək ki, artıq "Ərdoğan Türkiyəsi" tamam predmetsiz bir ifadə deyildir, məsələn, bizim 90-cı illərin əvvəlində tanıdığımız Türkiyə ilə indiki arasında böyük fərq var...

Xüsusən də demokratiya sahəsində geriləmələr çox böyükdür. Yox, söhbət sonuncu referendumdan da getmir. Bunsuz da kifayət qədər irad söyləməli məqamlar vardır - hökumət gah ölüm hökmünü bərpə etmək istədiyini bildirir, gah da interneta və yaxud da onun ayrı-ayrı şəbəkələrinə yasaqlar tətbiq etməyə çalışır...

Hətta bunları da kənara qoyuram. Hər bir hökumətin birinci vəzifəsi ölkəsinin dünyadakı yerini möhkəmlətmək, ən azı yerləşdiyi bölgədə özü üçün əlverişli geosiyasi və geoiqtisadi "çətir" düzəltmək, ölkənin dostlarının sayını artırmaqdır...

Gəl, R.T.Ərdoğan hakimiyyəti bunların heç birini etmədi. Xarici siyasətlərini guya ki, "qonşularla sıfır problem" doktrini ilə başladılar. Amma bir də ayılıb gördük ki, Türkiyənin az qala hamı ilə münasibətləri korlanıb. Bir az keçəndən sonra hökumət özü də bunu başa düşdü və vəziyyəti düzəltmək üçün xaos addımlar atmağa başladı.

Amma sistemli və soyuqanlı siyasətin olmaması bu xüsusda hələki yalnız bir fikir deməyə əsas verir: Türkiyə elə hey vurnuxur və çabalayır, sanki "Günəş altında" öz yerini axtarır, sanki bir NATO üzvü olmaq onun geosiyasi orientirlərini müəyyən etmir, dostlarının və yaxud rəqiblərinin konturlarını cızır...

Elə Avropa ilə bağlı da iradlar böyükdür. Hər dəfə Avropadan növbəti iradı, "hədə"ni eşidəndə az qalırın hayqırsan ki, bir dayanın, səbrli və təmkinli olun, axı, ən çətin vaxtlarda bu ölkə sizin müttəfiqiniz olubdur!..

Problem təkə Türkiyədəki demokratiya ilə bağlı olsaydı, o halda bunu başa düşmək mümkün idi. Məsələ yalnız Türkiyənin Avropa Birliyi ilə təmasları ilə əlaqəli olsaydı və məqsəd onun Avropaya yolunu birdəfəlik bağlamaq olsaydı, bunu da başa düşərdik. Amma gəl, məsələ tək bunda deyil...

Bəli, demək olar ki, soyuq müharibə bitibdir, onun meyarları və məqsədləri də bitib, daha Qərb əvvəlki illərdə olduğu kimi bu ölkənin qüsurlarına göz yummaq fikrində deyil, üstelik, daha Türkiyəyə ehtiyacı da yoxdur! Bunu da başa düşürük. Amma o da var ki, elə yaxınlarda Avropa ölkələri Birliyin əlamətdar tarixlərindən birini Roma şəhərində, Papanın hüsurunda qeyd etdilər. Bunun özü hansısa mətləblərə işarə deyilmi? Nəticələrlə tələsmək istəməzdik. Amma gəl, "Görünən dağa nə bələdçi?" deyiblər...

Təbii ki, Avropa ölkələrinin xristian platforması əsasında birləşmək istəməsi onların haqqıdır. Heç kim buna qarşı deyil. Amma bir haqq da var. O da budur ki, müsəlman ölkələrinin də mövcudluq haqqı var... Üstelik, toleranlıqdan, sivilizasiyalılıqdan və yaxud bəşəri dəyərlərdən dəm vururuqsa, o halda müsəlman ölkələrini də sıralarımızda görməyə hazır olmalıyıq. Təbii, onlar da dəyişməlidir. Onlar da dünyəvi, bəşəri dəyərləri qəbul etməlidirlər. Əks təqdirdə, yaxınlaşma mümkün olmaz və hətta tamam mənasız olar...

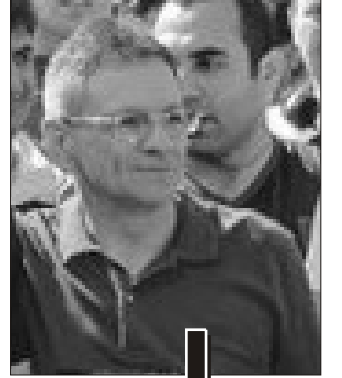
Türkiyə bu proses üçün bir növ testdir, çünki hələ ki Türkiyə qədər Avropa dəyərlərinə yaxın olan ikinci müsəlman ölkəsi yoxdur. Bu proses, yeni Türkiyənin Avropa ilə əməkdaşlığı və müttəfiqliyi axıradək baş tutmasa onda daha heç nəyə ümid qalmayacaq...

Aprelin 30-da Bakıda keçirilən yürüş-marafonda bəzi ölkə rəsmiləri də iştirak edib. Onların arasında Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin rəisi Mədət Quliyev də var idi. 59 yaşlı qurum rəisinin marafonda iştirakı xüsusilə böyük maraq doğurdu.

Ümumiyyətlə, son vaxtlar Mədət Quliyevin bir neçə maraqlı performansları diqqət çəkəndir. Belə ki, bir neçə gün bundan əvvəl DTX rəisinin məclislərində birində kompleksdən uzaq, gitarada məharətli ifası, rus dilində mahnı oxuması böyük marağa səbəb olmuşdu. Bu ifası onu göstərdi ki, Mədət Quliyev təkə idmanla deyil, həm də incəsənətlə də məşğul olur və bu sahədə böyük bacarığa malikdir. Sosial şəbəkələrdə onun rok üslubundakı ifasını dəyərləndirən peşəkar musiqiçilər də qeyd etdilər ki, Mədət Quliyevin ifası bir çox musiqiçiləri geridə qoyur.

Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin rəisi Mədət Quliyevin bir çox bacarıqları var ki, artıq çoxlarına məlumdur. Onlardan bir neçəsini təqdim edirik.

İlk öncə qeyd edək ki, Mədət Quliyev 1958-ci ildə Gəncə şəhərində anadan olub. 13 yaşından başlayaraq muntəzəm olaraq idmanla məşğul olub. 18-22 yaşlarında Azərbaycan yığma komandasının tərkibində müxtəlif turnirlərdə iştirak edib. O, dəfələrlə yeni yetmələr arasında sambo üzrə müxtəlif turnirlərin iştirakçısı olub, SSRİ yarışlarında çempion olub. 160-dan artıq fəxri fərmanla və mükafatlarla təltif olunub. 21 yaşında isə idmanın cüdo növü üzrə SSRİ idman ustası normasını yerinə yetirib. Karate üzrə isə "qara kəmə" alıb.

DTX rəisinin poqondan kənar təqdimatı

Samboçu, "qara kəmə" sahibi, musiqiçi...

DTX rəisi bütün bunlarla yanaşı, həm də peşəkar velosiped sürməyi bacarır. Belə ki, iki il öncə o, Bakıda keçirilən velosiped yürüşündə iştirakı ilə gündəmə gəlmişdi. Mətbuatda yayılan fotolardan da aydın görünürdü ki, M. Quliyev velosiped sürməyi peşəkarcasına bacarır. Bu barədə jurnalistlərə açıqlama verən M. Quliyevin sözlərinə görə, Penitensiar Xidmətin rəisi işlədiyi vaxt ədliyyə naziri

Fikrət Məmmədovla nazirliyin Velosiped İdman Klubunun yaradılmasına qərar veriblər. Nəticədə Penitensiar Xidmətin nəzdində velosiped komandası formalaşdı. Onun sözlərinə görə, həftədə iki dəfə idmanın bu növü ilə məşğul olur, yürüşə qatılır. Mədət Quliyev harada işləməsindən asılı olmayaraq hər kəsə, xüsusilə hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşlarına, hərbiçilərə fiziki sağlamlıqlarına

diqqət etməsi barədə çağırış da edib.

Bir faktı da xatırladaq ki, DTX rəisi Mədət Quliyev Azərbaycanın Milli Qəhrəmanıdır, 2014-cü ildə 3-cü dərəcəli "Vətəne xidmətə görə" ordeni ilə təltif olunub. Həm idman, həm də incəsənətlə məşğul olan DTX rəisi çalışdığı kollektivlərdə hər zaman pozitiv insan kimi tanınıb.

□ Xəlilə GƏRAY

"Prezidentin veteranlarla bağlı sərəncamı 13312 nəfər şəxsə şamil olunub"

II Dünya müharibəsi iştirakçılarında birdəfəlik maddi yardımın verilməsi üçün maliyyələşdirmə başa çatdırılıb

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin "1941-1945-ci illər İkinci Dünya müharibəsi iştirakçılarında, həlak olmuş və ya sonralar vəfat etmiş döyüşçülərin dul arvadlarına, arxa cəbhədə fədakar əməyinə görə orden və medallarla təltif edilmiş şəxslərə birdəfəlik maddi yardım verilməsi haqqında" 24 aprel 2017-ci il tarixli sərəncamına əsasən, Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən həmin şəxslərin birdəfəlik maddi yardımlarla təmin olunması üçün maliyyələşdirmə işləri artıq başa çatdırılıb.

Nazirliyin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri Elman Babayev "APA-Economics"ə bildirib ki, sərəncamda nəzərdə tutulan şəxslərə birdəfəlik maddi yardımların verilməsi üçün maliyyələşmə həyata keçirilərək müvafiq vəsaitlərin Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun yerli orqanlarının xəzinə hesablarına köçürülməsi təmin edilib.

Sərəncam ümumilikdə 13312 nəfər şəxsə şamil olunub. Onlardan 1941-1945-ci illər İkinci Dünya müharibəsi iştirakçıları olan 763 nəfərin hər birinə 1000 (min) manat məbləğində birdəfəlik maddi yardım ödənilib. Qalan 12549 nəfər isə İkinci Dünya müharibəsində həlak olmuş və ya sonralar vəfat etmiş döyüşçülərin dul arvadları, həmin dövrə arxa cəbhədə fədakar əməyinə görə orden və medallarla təltif edilmiş şəxslər, İkinci Dünya müharibəsi illərin-

də döyüş cəbhələrinin arxa hüdudları, yaxud döyüşən donanmaların əməliyyat zonaları daxilində ordunun və donanmanın mənafeyi üçün tapşırıqları yerinə yetirmiş xüsusi birləşmələrin işçiləri, İkinci Dünya müharibəsi dövründə Leningrad şəhərinin müdafiəsinə görə müvafiq medal və döş nişanı ilə təltif edilmiş şəxslər, habelə Leningrad şəhərinin mühasirəsi iştirakçılarıdır. Həmin vətəndaşların hər birinə isə 500 (beş yüz) manat məbləğində birdəfəlik maddi

yardım verilib.

Sərəncamda nəzərdə tutulan şəxslərə birdəfəlik maddi yardımlar avtomatlaşdırılmış qaydada onların pensiya üzrə plastik kart hesablarına köçürülüb.

Xatırladaq ki, qeyd olunan şəxslərə birdəfəlik maddi yardım verilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan 7,2 milyon (yeddi milyon iki yüz min) manat vəsait ayrılıb.

İkinci Dünya müharibəsində qələbənin ildönümü ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən həmin müharibədə həlak olmuş və ya sonralar vəfat etmiş döyüşçülərin dul arvadlarına, arxa cəbhədə fədakar əməyinə görə orden və medallarla təltif edilmiş şəxslərə birdəfəlik maddi yardım verilməsi barədə hər il sərəncam imzalanır. Onlar üçün nəzərdə tutulan birdəfəlik yardımların məbləği də vaxtaşırı olaraq artırılır. Bu sahədə növbəti tədbir kimi, ötən ildən etibarən bu maddi yardımların məbləği 25 faiz artırılmaqla, müvafiq olaraq 800 manatdan 1000 manata və 400 manatdan 500 manata çatdırılıb.

Azərbaycanda İkinci Dünya müharibəsi iştirakçılarına verilən birdəfəlik maddi yardımın məbləği də MDB-ə üzv ölkələrdə həmin insanlara ödənilən müvafiq yardım məbləğlərindən ən yüksəkdir.

Ləğv edilmiş MTN-in həbsdə olan daha bir zabitanın istintaqa ifadəsi məlum olub. MTN-in Antiterror Mərkəzinin 1-ci idarəsinin 3-cü şöbəsinin rəis müavini vəzifəsində xidmət etmiş Azər Mehdiyev ibtidai istintaq zamanı MTN-in sahibkarlara qarşı bir çox qanunsuz əməllərinə görə dindirilib. A.Mehdiyev ifadəsində göstərib ki, 1996-cı ildən ləğv olunmuş MTN-də xidmət edib və müxtəlif vəzifələrdə işləyib.

O, sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan Maqsud Mahmudovun hədə-qorxu ilə 250 min və 120 min dolların ələ keçirilməsi epizodu üzrə dindirilib. MTN zabiti deyib ki, Mark adlı tanış onlara müraciət edərək Maqsud Mahmudovla aralarında olan torpaq mübahisəsinin həllində köməklik etməsini xahiş edib: "İlqar Əliyevin tapşırığına əsasən 2015-ci ilin iyun ayında Maqsud Mahmudovu MTN-ə dəvət etdim və öz otağımda onunla söhbət apardım. Maqsud Mahmudov söz verdi ki, bu məsələni həll edəcək, lakin ondan pul almamışım. Mahmudovun Antiterror Mərkəzinə dəvət olunması barədə mərhum MTN zabiti İlqar Əliyev ona göstəriş verib. Bu məsələdə baş idarə rəisi Elçin Quliyevin də məlumatı olub. Maqsudla bağlı mərkəzin əməkdaşı Ayaz Gərayzadə mənə zəng vuraraq kömək etməyimi xahiş etdi".

Sahibkar Yalçın Abdullayev və digərlərinin qanunsuz azadlıqdan məhrum edilmələri, ona məxsus 30 min dollar məbləğində "Infinity FX 35" markalı avtomobilin hədə-qorxu ilə əlindən alınması epizodu üzrə də Azər Mehdiyev ifadə verib. O bildirib ki, 2015-ci ilin sentyabr-oktyabr aylarında İlqar Əliyev onu xidməti otağına dəvət edib: "İlqar Əliyevin xidməti otağına gedərək, orada adının sonradan Mahirə Süleymanova olduğunu bildiyim bir qadın gördüm. İlqar Əliyev həmin qadının Elçin Quliyevin

Həbsdə olan MTN zabitləri

"razborsşik"lik də edirmiş...

Biri anasının xahişi ilə, digəri tanışının xatirinə vətəndaşları MTN-ə çağıraraq qanunsuz "əməliyyat"lar həyata keçiriblər

anası Ədilə Quliyeva ilə birlikdə işlədiyini, avtomobilinin bir neçə şəxs tərəfindən qanunsuz alınaraq qaytarılmadığını dedi. Ona görə də Mahirə Süleymanovaya ərizə yazdıraraq ona köməklik etməyimi bildirdi. Daha sonra Mahirə Süleymanova ilə birlikdə otaqdan çıxdım. Ona ərizə yazdırdım. Həmin vaxt Mahirə Süleymanova qeyri-rəsmi birgə yaşadığı şəxslə Yalçın Abdullayev adlı sahibkar arasında birgə biznes fəaliyyətlərinin olduğunu dedi. Bildirdi ki, bununla əlaqədar onların aralarında borc mübahisəsi yaranıb. Mübahisənin həlli ilə bağlı Mahirəni öz tanışının əvəzinə özünə məxsus olan "Infinity FX 35" markalı avtomobili Yalçın Abdullayevin tanışının adına rəsmiləşdirib. Mahirənin yazdığı ərizənin icrası Antiterror Mərkəzinin rəhbərliyi tərəfindən mənə həvalə edildi. Bundan sonra ərizə ilə əlaqədar 2015-ci ilin oktyabr ayında Yalçın Abdullayevin telefon nömrəsinə zəng etdim. Onu ləğv olunmuş MTN-ə dəvət etdim. Yalçın Ab-

dullayev də bu məsələlərlə əlaqədar ətraflı izahat verdi, Mahirə Süleymanovanın özünə məxsus "Infinity FX 35" markalı avtomobili könüllü şəkildə ona verdiyini bildirdi. Bundan sonra İlqar Əliyevin tapşırığına əsasən Yalçın Abdullayevin tanışlarını da Antiterror Mərkəzinə çağırıdım. Həmin şəxslərdən Sahib Əliyev və Namiq Əsgərov adlı şəxsləri özüm qəbul edərək, onlarla söhbət etdim. Yalçının qardaşı Zaur Abdullayev isə hansı əməkdaşın qəbul etdiyini bilməmişəm. Araşdırma zamanı qeyd edilən avtomobilə bağlı Binəqədi Rayon Məhkəməsinə mülki işin olması bir daha təsdiq olundu. Bundan sonra İlqar Əliyev Yalçın Abdullayev və Sahib Əliyevi şəxsən qəbul etdi və onlardan Mahirəyə məxsus avtomobili qaytarılmasını tələb etdi. Sahib Əliyev də Yalçın Abdullayevin ona 30 min dollar məbləğində borcunun olduğunu, həmin pulu aldığından sonra avtomobili Mahirəyə qaytara biləcəyini söylədi. Yalçın da İlqar Əliyevin yanında

həmin pulu Sahibə qaytaracağına söz verdi. Növbəti gün avtomobilin Mahirəyə qaytarılacağı razılaşdırıldı və onlar MTN-dən buraxıldı".

Azər Mehdiyev bildirib ki, eyni zamanda İlqar Əliyev avtomobilin Binəqədi rayon icra şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən təhvil alınaraq saxlanca yerləşdirilməsini təşkil etməsi ilə bağlı MTN-in Binəqədi rayon idarəsinin sabiq rəisi Rafiq Səfərova göstəriş verməsini ondan istə-

yib: "Mən də bununla bağlı Rafiq Səfərova danışıdım və İlqar Əliyevin dediklərini ona çatdırdım. Növbəti gün Sahib Əliyevə zəng vuraraq avtomobili təhvil verib-verməməsi ilə maraqlandım. Avtomobilin təhvil verilmədiyini öyrəndikdən sonra Yalçın Abdullayev və Rafiq Səfərova danışıaraq prosesi sürətləndirmələrini bildirdim. Həmin gün avtomobil saxlanca təhvil verildi".

MTN zabiti deyib ki, həsdən bir neçə gün sonra İlqar Əliyev onu yanına çağıraraq və avtomobilin üzərinə Binəqədi Rayon Məhkəməsi tərəfindən həbs qoyulduğunu deyib: "İlqar Əliyev bu məsələnin həll edilərək avtomobilin Mahirəyə qaytarılmasının təmin edilməsi ilə əlaqədar Rafiq Səfərova təkrar danışımağımı tələb etdi. Mən də Rafiq Səfərova zəng edərək İlqar Əliyevin dediklərini olduğu şəkildə ona çatdırdım".

Azər Mehdiyev bildirib ki, prosesin gedişatı Elçin Quliyevə və mütəmadi olaraq mürüzə edilməklə nəzarətdə saxlanılıb. □ İ.MURADOV

Hələ bütün bu çatışmazlıqların üzərinə 20 ildən artıq bir dövrü əhatə edən nəticəsizlik və uğursuzluq imicini gələndə bugünkü səhnənin səbəbi aydın görünür".

Partiya sədri qeyd etdi ki, hansısa siyasi qüvvənin bitib-bitməməsini ilk əvvəl onun fəaliyyəti, sonra seçicinin, xalqın ona münasibəti həll edir. Odur ki, bu məsələ çoxu üçün aydındır: "Xalqın nəzərində bitmiş siyasi qüvvənin dirçəlməsi və ya reabilitə qazanması isə uzun prosesdir. Düşünürəm ki, bugünkü yanaşma və bugünkü dünya görüşüylə bu iş alınmayacaq. Ən azı yaxın dövrlər üçün alınmayacaq".

T.Abbaslı vurğuladı ki, xalq artıq yeni yanaşmalar, yeni siyasi simalar və yeni nəticələr görmək istəyir. Yeni siyasi qüvvə artıq sosial sifariş halına gəlib: "Artıq əminliklə deyə bilərik ki, yeni siyasi qüvvələr yaranmaqda və siyasi meydana atılmaqdadır. Mən özümü, yeni AŞ Partiyası da məhz belə siyasi qüvvələrdən biri hesab edirəm. Əminəm ki, yaxın zamanlarda Azərbaycan bizlərin siyasi varlığını daha yaxından hiss edəcək. Bu da xalqın siyasi səhnəyə artıq bir oyunçu kimi çıxmasına vəsile olacaq. Xalqın siyasi aktivliyi isə hər zaman dəyişikliklərə səbəb olur".

□ Etibar SEYİDAĞA

Ənənəvi müxalifət bitdimi...

Partiya sədrindən "Yeni siyasi qüvvələr yaranmaqdadır" açıqlaması

Azərbaycan siyasətində 20 ildən artıqdır mövcud olan müxalif siyasi partiyaların illər öncəki aktivliyindən əsər-ələmət qalmamağı, fəaliyyətlərinin görünməyəcək dərəcədə zəifləməyi "ənənəvi müxalifət artıq bitib, sıradan çıxıb, onun dirçəlməsi bundan sonra mümkün deyil" kimi təbliğat xarakterli rəyləri meydana çıxarıb.

Azərbaycanda son dövrlər yaradılan və ən gənc partiya sayılan AŞ Partiyasının sədri Tural Abbaslı "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, ölkədə tek ənənəvi müxalifət partiyaları yox, bütün partiyalar demək olar siyasi passivlik dövrünü yaşayır. Bu passivlik həttə hakim partiya olan YAP-da da müşahidə olunur.

T.Abbaslı hesab edir ki, partiyaların siyasi səhnədə rolunun azalması, fəaliyyətinin zəifliyi iki səbəbdən baş verir: "Birinci səbəb kimi təbii ki, hakimiyyətin bu istiqamətdə atdığı

addımlar, qəbul etdiyi qanunlar, proporsional seçki sisteminin ləğv olunması, müxalif partiyalara və onların üzvlərinə qarşı addımlar, həbslər, təhdidlər, təzyiqlər, maliyyə mənbələrinin sıradan çıxarılmasını və sair göstərmək olar. Bu, müxalif partiyalardan asılı olmayan səbəblərdir ki, burada ənənəvi və ya yeni müxalifət ayrımı etmək doğru deyil. İkinci səbəb isə

müxalif partiyaların özlərinin içində idarəetmədə, mübarizə metodlarında, hadisələrə yanaşma tərzində, müasir siyasi çağırışlara uyğunlaşma siyasətində, gənclərin və yeni adların ortaya çıxarılması işində, bəynəlxalq əlaqələr siyasətində və sair sahələrdə islahatlar aparmamasıdır. Bu işdə də təbii ki, ənənəvi dediyimiz müxalif partiyalar daha "öndədir".

Terror sponsorları demokratiya çuxasında

Zahid SƏFƏROĞLU
zsafaroglu@gmail.com

PKK lideri Abdulla Öcalanın qardaşı Osman Öcalan il-ginc anons verib. Terrorbaşının qardaşı bildirib ki, Avropa Türkiyədən - Osmanlıdan qisasını türk-kürd qarşıdurması yaratmaqla alacaq. Maraqlıdır, deyilmi? Türkiyə sizə nə edib, niyə onun daşı belə ağırdır?

Əslinə qalsa, Öcalan hamının çoxdan bildiyi, Avropadakı məkri antitürk çevrələrin əsas kartını açıb. Xüsusən də son illər öz qoynunda PKK-çılara geniş sığınacaq və rən, bu azmış kimi, qardaş ölkədən terrorçulara qarşı yumşaq davranmağı tələb edən, fəqət tələb-isteyi daşa dirən dairələrin Türkiyədə qarşıqlıq yaratmaq planı tam məntiqlidir.

Diqqət edin: söhbət Ərdoğan iqtidarından deyil, məhz Türkiyədən qisas almaqdan gedir. İkinci önəmli məqam: belə çıxır ki, Avropa da Rusiya kimi köhnə imperiya siyasətinə - "Parçala, hökm sür" siyasətinə qayıdır. O zaman Krıma görə Moskvaya qarşı sanksiya tətbiq edən Brüssel, Strasburqun siyasətinin Kremlin ənənəvi siyasətindən nə fərqi qaldı?

Hərçənd fərq var, özü də Avropanın ziyanına: bu da odur ki, Brüsseldən və Parisdən fərqli olaraq, Moskvada PKK-nın leqal ofisləri hər halda yoxdur. Belədirsə, o zaman demokratiya mantiyası geyib terrorçuların pişvazına çıxmağın, onlara öz ağışında yer verməyin, üstəlik, Türkiyədən onlara qarşı yumşaq davranmağı tələb etməyin adı nədir və bunun insan haqlarına dəxli ola bilermi?

Belə baxanda olduğu kimi görünən Rusiya Türkiyəyə münasibətdə daha səmimidir, nəinki PKK məsələsində göründüyü kimi olmayan Avropa. Amma bu cəhdlərin, yeni "xaç yürüşlərin" hamısı bihüdədir. Tarixin 600 illik bir nəhəng imperiyasının varisi olan Türkiyəni belə cılız planlarla zəiflətmək, daxildən çökdürmək mümkün deyil. Haqsız və əsassız tələblərin ünvanı səhv salınıb yüz faiz.

Amma qisas cəhdləri var və olacaq - qardaş ölkə diqqətli olmalıdır. Çünki Avropa Türkiyə sarıdan çox yanıqlı görünür. Fəqət, yaqın Avropada bir şeyi də ciddiyyə almırlar ki, Türkiyədəki kürd toplumunun, kürd xalqının özü heç PKK-ya rəğbət bəsləmir, vahid Türkiyə dövlətinin tərkibində yaşamağı üstünlük tutur, türk özündən ayırır.

Yeni sadə kürdlər PKK-ya və onun xaricdəki havadarlarına deyil, öz dövlətlərinə - Türkiyə dövlətinə inanırlar. 16 aprel referendumunda kürd bölgələrinin əsasən "evet" deməsi Türkiyə dövlətinə inamı bir daha ortaya qoydu. Bununla da Avropadakı anti-Türk çevrələrinə layiqli yerini göstərdi. Qısacası, Türkiyədə milli məsələ, milli konflikt yoxdur, heç vaxt olmayacaq - bunu arzu edənlərin də arzusu daim üreklərində qalacaq...

*****

Əcəb işdir. Türkiyə öz milli və dövlət təhlükəsizliyi ilə əlləşirən, o sırada PKK, İŞİD, miqrant problemləri ilə baş-başa iken, Avropa ona "insan haqları", "demokratiya nağılı" ilə əlavə başağırısı yaratmaq, daha dəqiqi, "ikinci cəbhə" açıb bu ölkənin qiymətli enerjisini lüzumsuz səmtə xərcləməsinə, bununla da Türkiyəni xarici təhdidlər önündə təqətsiz duruma düşməsinə çalışır.

Ancaq nədənsə ötən ay işğalçı Ermənistanda kobud saxtakarlıqlarla keçən parlament seçkiləri gözəlim Avropanın diqqətini çəkmedi. Eləcə də bir suveren dövlətin - Azərbaycanın ərazisinin 20%-nin 30 ildir digər "suveren" dövlət - Ermənistan tərəfindən işğal altında saxlanmasına da "Qoca qite" on illərdir qibtəediləsi laqeydliklə baxır, ermənilərin Dağlıq Qarabağda, digər torpaqlarımızda etnik təmizləmə, soyqırım həyata keçirməsinə misilsiz dözümlü göstərir.

Doğru, illər öncə AŞ PA Ermənistanı işğalçı kimi tanıyan qətnamə qəbul edib. Lakin bundan o yana keçməyib axı. Rusiya kimi (Kırımın işğalına görə) Ermənistanı da sanksiyalar tətbiq etməyib, onun səsvərmə hüququnu əlindən almayıb. Amma indi Ermənistanı yox, Türkiyəni monitorinq altına almaq qərarı verir. Hansı haqla? Türkiyə haranı işğal edib, harda etnik təmizləmə apararaq bütöv bir toplumun təməl haqlarını tapdayıb ki, buna layiq bilinir?

Məsələ də ondadır ki, illərdir Azərbaycanca qarşı müşahidə olunan "ikili standart" siyasəti indi bütün dolağı ilə qarşıdaş məmləkətə qarşı işə salınıb. Ancaq bihüdə məşğuliyətdir və onun bədeli məhz Avropaya baha başa gələcək. Çünki Türkiyə "ikinci sort" dövlət deyil. Çünki... "Su səhəngu suda sınar".

Gözlər qəlbin aynasıdır

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Lift idarəsinin müdirinin övladının toyu haqda qalmaqaldan dərhal sonra zəhmətkeşlərimizdən birinin toynunda liftin qırılıb bəyın qohum-əqrəba qarışıq zirzəmiyə düşməsi təsadüf idimi? Yox, əlbəttə. Milli konspiroloqlarımız demişkən, əsl mistika idi. Bəlkə də burda masonların əli vardı.

O cümlədən milli deputatımız Səyavuş müəllimin Amerika Birləşmiş Ştatlarında 170 jurnalistin qətlə yetirilməsi xəbərini ürək ağrısı ilə oxudum. Zarafat deyil, 170 nəfər az qala bir "Azərbaycan" nəşriyyatının tutumu qədər reket jurnalist eləyir. Hətta bunları yerləşdirmək üçün ev tiksən Mətbuat Şurası gerek ölkə rəhbərliyinə davamlı olaraq 5 il proje, layihə-smeta sənədləri göndərsin. Bunlar isə camaatı vurub öldürüblər. Yanki uşağı yanki...

Hərçənd dəli şeytan deyir bu cür problemlərin həlli yolu da lazımdır. Arada bir. Həmişə yox. Həmişə eləsən sabah dövlət tədbirlərini işıqlandırmağa, hətta efiərdə ağbırçək məsləhəti verməyə də jurnalist tapa bilməzsən. Nə jurnalist, heç manis da efiərdə gəlməz.

Peşələrin stimullaşdırılması çox önəmlidir. Misal üçün, təhsil naziri Mikayıl müəllim narahatlığını bildirib, deyir indi ibtidai sinfə gedən uşaqlar üçün gələcək peşələrin 65 faizi heç kimə məlum deyil. Bir az açıqlasam, deyir gələcəkdə tam yeni peşələr ortaya çıxacaqdır.

Bundan narahat olmağa dəyməz. İndiki təhsil sisteminin əsaslarını elə qoymusunuz ki, ibtidai siniflərdə oxuyan oğlanlar hamısı polis, qızlar da müğənni olmaq istəyir. Biz də bu gedişlə yaxın 1000 ildə başqa dövlət sistemi gözləmirik, deməli, adıçəkilən peşələrə həmişə yüksək tələbat olacaqdır. Xalqa başqa nə lazımdır? Yarısına forma ver, yarısına da mikrofon. Arada qalanlar da göyərtilə satsın, pambıqda alağ eləsin. Formalılar mikrofonlulara və göysatanlara nəzarət eləsin, göysatanlar da mikrofon qarşısında razılıq bildirsin. Gələcək haqda qoy İlon Mask fikirləşib dəli olsun. Bizim minillik proqramlarımız vardır.

Uşaqlarımıza məktəbdə, maşallah, hər cür yaltaqlıq, yalan danışmaq, saxtakarlıq, əclafliq üsulları aşılanır. Bu dəqiqə ibtidai sinif şagirdi var ki, məktəb nazirinin özünü "Azərsu"ya susuz aparıb susuz gətirir. Biz bu uşaqlarla fəxr edirik. Respublikanın gələcəyi əmin əllərdədir.

Əlbəttə, biz planetar, bölgə lideri dövlət olduğumuz üçün başqa regionlardan narahatlığımız təbiidir. Amerikada jurnalistlərin kütləvi qətləməsinə Səyavuş müəllim haqlı olaraq qeyd etdi, başqa problemləri isə baş nazirin müavini Əli Əhmədov yoldaş srağagün qaldırılmışdır. Sitat: "Dünyada iqtisadi böhranlar var, 1 milyard insan aclıq çəkir. Ancaq ABŞ silahlanmaya 600 milyard dollar ayırır. Azərbaycan isə davamlı inkişaf edir, xalqımızın həyat səviyyəsi gündən-günə yaxşılaşır".

Mən də başa düşürəm bu dünya xalqları nə üçün aclıq çəkirlər. Yeməyə o qədər yaxşı məhsullar var ki... Təkcə vəd, proqram, ümid yedizdirməyi nəzərdə tutmuram. Biz özümüz bunları xeyli yeyib doymuşuq. Başqası gəlsə daha çox yeyəcək. Əsas odur bizdə Suriya deyil...

Aclığa qarşı mübarizə üzrə dövlət proqramımız ədəbi irsimizə əsaslanır. Biz burda da milli dəyərlərə söykənmişik, Sabirin şeirini həyata keçirmişik:

**"Cütcü babasan, buğdanı ver, darı yeyərsən,
Su olmasa, qışda əridib qarı yeyərsən,
Daşdan yumuşaq zəhr nədir, marı yeyərsən,
Öyrənməmişən ət-yağa dünyadə, əkinçi!
Heyvan kimi ömr eyləmişən sadə, əkinçi!"**

Misal üçün, son aylar hər yerdə at-eşşək ətləri tapılır, özü də tonlarla. Demək, yemək həmişə var. Burada millətin vegetarianlığa öyrədilməsi məqsədi də güdüldü, çünki nə qədər adam ətdən iyrenir. Otyeyənliyə tam keçid proqramı baş tutsa yirticilik azalacaq, dövlətçiliyə qarşı cinayətlərdə enmə olacaqdır. Ot yemək dinclik, rahatlıq, gələcəyə ümidli baxışlar vəd edir. Siz fikir versəniz, ot yeyənlərin çox gözəl gözləri olur. Bunlardan ceyran, quzu, qoduz və sairəni göstərə bilərik. Canavar, çaqqal, aslan, bəbir isə ət yediyi üçün vəhşi kimi baxır, elə bilirsən "Məhsul" stadionunda icazəli aksiyadan sonra işdən qovulan müəllim gözləridir. Nəyə lazımdır bu cür şeylər?

Mayın 1-də başlayan Azərbaycan-Türkiyə ortaq təlimləri sübhə yox ki, iki qardaş ölkə arasında hərbi əməkdaşlığı daha yüksək səviyyəyə qaldıracaq. Bunun özü də regionda hərbi balansın düşmən qüvvələrin, işğalçı Ermənistanın xeyrinə pozulması üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Təlimlər, artıq bəyan edildiyi kimi, iki qardaş ölkə Silahlı Qüvvələri arasında koordinasiya və uzlaşdırmanı, gələcək əməliyyat planlarını daha effektiv şəkildə hazırlamağı nəzərdə tutur ki, bu da öncəliklə Azərbaycan ordusunun döyüş qabiliyyəti və bacarığının daha da artmasına öz qiymətli töhfəsini verəcək.

Şəksiz ki, ortaq təlimlərdən dolayı nəticələri, bu və digər məqamları, gözləntiləri hamıdan çox işğalçı Ermənistan narahatlıqla izləyir. Onu da nəzərə alsaq ki, budəfəki hərbi manevrlər Türkiyədə deyil, Azərbaycanda keçirilir, təcavüzkar tərəfin təlaşi ikiqat anlaşılır. Doğrudur, Azərbaycan-Türkiyə təlimlərinin konkret harda keçirildiyi bildirilmir. Ancaq erməni üçün nə fərqi - bu təlimlər Naxçıvanda da olsa, o, payını götürəcək, Qarabağda da.

Artıq düşmən tərəfdən Azərbaycan-Türkiyə birgə təlimləri ilə bağlı şərhlər gəlməyə başlayıb. Məsələn, Musavat.com-un məlumatına görə, 1in.am nəşrinin təhlilçisi Aram Sərkisiyan bu xüsusda yazıb:

"Məntiq deyir ki, birgə təlimlər Naxçıvanda keçiriləcək. Hansı bölgə ki, hazırda Azərbaycanın tərkibində olsa da, ora faktiki surətdə həmsərhəd Türkiyənin hərbi-siyasi təsiri böyükdür. Naxçıvanda Türkiyənin rəsmi şəkildə hərbi bazası yoxdur. Amma hamı bilir ki, bu ərazi hərbi planda çoxdan Türkiyə tərəfindən nəzarət edilir. Bu mənada təzəcə başlayan birgə təlimlər və bütövlükdə Naxçıvan istiqaməti Ermənistanın təhlükəsizliyi baxımından qulaqardı edilə bilməz - ələlxüsus da Ermənistan-Azərbaycan kontekstində".

Diqqətçəkicidir ki, bir sıra erməni və rusiyalı ekspertlər o fikirdədir ki, Azərbaycanın başladığı və intensivləşdirdiyi son hərbi təlimlər (16-21 aprel, 1-5 may) Bakının Qarabağ

"Azərbaycan-Türkiyə təlimləri müharibə hazırlığıdır" - işğalçı tərəfdə savaş panikası

Ortaq hərbi manevrlər ermənilərdə təlaşlı reaksiya doğurdu; düşmən ölkə analitikləri Bakı və Ankaranın mümkün hərbi planlarını hesablamağa çalışır; **erməni politoloq:** "Hərbi təlimlər adı ilə sərhədə qoşunlar yığıla və istənilən an "hücum" əmri verilə bilər..."

istiqamətində yeni hücum hazırlıq xarakteri daşıyır. Musavat.com-un məlumatına görə, politoloq Aleksandr Kananyan da bunu istisna eləmir.

"İstisna deyil ki, Azərbaycan tərəfi təlim bəhanəsi ilə öz qoşunlarını Qarabağla sərhədə çəkər ki, hücumu başlasın. Təlimlərdə Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin iştirakı Ermənistan üçün daha həyəcanlı məqamdır. Hərçənd Türkiyə tərəfi təlimlərdə müstəsna olaraq təminatçı qismində iştirak edir, yoxsa döyüş vahidləri və hərbi heyətlə - bizdən ötrü elə də yenilik deyil. Hər necə olmasa, qlobal planda Türkiyə və Azərbaycan - birgə regional siyasət apararı subyektlərdir", - deyər Kananyan bildirib.

Onun sözlərinə görə, erməni tərəfi son təlimlərə xüsusi diqqət ayırmalıdır: "Və bu günlər erməni ordusunun döyüş hazırlığı çox yüksək olmalıdır. Ona görə ki, çox vaxt təlimlər müharibənin xəbərçisi, ön hazırlığı olur. Nəzəri cəhətdə də mümkündür ki, hərbi təlimlər adı ilə qoşunlar sərhədə yığılacaq. Ona görə ki, istənilən halda rəqib üçün (Azərbaycan üçün - red.) hərbi təlimlər - qorxu, panika səpmək üçün bir vasitədir. Təlim bəhanəsi ilə sərhədə atılmış qoşunlar qəfildən birbaşa hərbi əməliyyatlara başlamaq əmri ala və ya başqa variantla keçə bilər. Unutmaq lazım deyil ki, hərbi təlimlər keçirilən günlərdə təmas xəttində diversiya sızmaları və tərxiatlar xüsusilə çoxalır. Hərçənd bu da yeni bir şey deyil. Biz öz ordu quruculuğumuzla məşğul olmalı və aydın şəkildə dərk etməliyik ki, bizim Türkiyə və Azərbaycan timsalında dövlətimizin mövcudluğuna dözmə-

gərək ermənilər də düşmən dövlətlərlə əhatələnməyə təccüblənməməlidir.

O ki qaldı Azərbaycan və Türkiyənin guya Ermənistan dövlətini gözü götürməyinə, **əvvəla**, Ermənistan adında müstəqil, suveren bir dövlət varmı ki, hələ üstəlik, onu kim-sə gözü götürməyib? Məgər bu "dövlət" müqavilə ilə 2047-ci ilə kimi Rusiyaya özünü könüllü icarəyə verməyib ki? Ermənistan Rusiyanın vassalı, marioneti, ucqar quberniyası deyil ki?

İkincisi, Ermənistan gərçəkəndə dövlət olaraq özünə etibarlı təhlükəsizlik zəmanəti istəyirsə, bunu Rusiyadan yox, məhz Türkiyə və Azərbaycandan almalıdır. Yolu bəlli. Bu zə-

manəti Moskva heç vaxt İrəvana verməyəcək. Necə ki, 27 ildir vermir. Odur ki, seçimi erməni xalqı ələməlidir: ya o, Rusiyadan əbədi vassal asılılığında, dövlətsiz-filansız, miskin mövcudluğu davam etdirmək, ya da əsas qoşunlarla - Azərbaycan və Türkiyə ilə nəhayət, sivil əlaqələr qurub normal, çiçəklənən dövlətə çevrilmək və Rusiyanın girovluğundan qurtulmaq şansı bulacaq.

□ Siyasət şöbəsi

"Ukrayna və Azərbaycan bir sıra sahələrdə fəal əməkdaşlıq edir"

Ukrayna və Azərbaycanın Müdafiə Nazirliyi fəal əməkdaşlıq edir və təcrübə mübadiləsi həyata keçirir.

Bu barədə "Report"un Ukrayna bürosuna Ukraynanın müdafiə nazirinin müavini İqor Pavlovski bildirib.

Nazir müavini Ukrayna Müdafiə Nazirliyinin nümayəndə heyətinin sonuncu dəfə bu il Azərbaycana səfər etdiyini xatırladı.

"Ukrayna və Azərbaycan hökumətləri arasında çox mühüm sənədlər imzalanıb, protokollarda müdafiə sahəsində əməkdaşlığımızın inkişafının bütün perspektivləri qeyd edilib. Bizdə daimi təcrübə mübadiləsi həyata keçirilir. Biz aviasiya, təyyarə təmiri, bu və ya digər komponentlərin idxal əvəzlənməsi sahəsində əməkdaşlıq edirik. Ümumilikdə 12-15 birgə iş istiqaməti mövcuddur", - İ.Pavlovski vurğulayıb.

O, həmçinin qeyd edib ki, Ukrayna 2018-ci ildə Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin nümayəndələrinin səfərini gözləyir.

"Gələn il Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin nümayəndə heyətinin səfəri planlaşdırılır. Həmkarlarımızı qarşılaşmağa hazırlayırıq", - İ.Pavlovski deyib.

Rusiya prezidenti Vladimir Putinlə Türkiyə prezidenti Rəcəb Təyyib Ərdoğanın görüşü olacaq. Mayın 3-nə planlaşdırılan görüşün Soçidə keçiriləcəyi bildirilir. Regionun iki böyük dövlətinin prezidentinin görüşü dünyanın diqqət mərkəzində olan və olacaq hadisələrdən biridir.

Bir müddət öncə görüşən Rusiya və Türkiyə prezidentlərinin aradan çox vaxt keçməmiş yenidən bir araya gəlməsinin hansı zərurətdən meydana gəldiyi, Putinin Ərdoğanla görüşdə əsas məqsədinin nələr olduğu maraqlıdır. 3 may görüşünün hansı nəticələri ola bilər? Hər iki prezidentin bir-birindən hansı gözləntiləri ola bilər? Bu gözləntilərlə bağlı razılaşmalar mümkün olacaqmı?

“Atlas” Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu bildirdi ki, Putinlə Ərdoğanın mayın 3-nə nəzərdə tutulan görüşdə əsasən Suriya məsələsini müzakirə edəcəkləri şübhə doğurmur. Putin Ərdoğanla görüşdə vacib detalları özü üçün aydınlaşdırmaq istəyir: “Rusiya Suriyada Hələb şəhərinin azad olunmasında Türkiyə ilə əməkdaşlıq etdi. Bundan sonra Rusiya, Türkiyə və İran təmsilçiləri Qazaxıstanın paytaxtı Astanada görüşdülər və Suriyada atəşkəsə nail oldular. Növbəti mərhələdə Rakka şəhərinin İŞİD terrorçularından azad olunması planlaşdırılır.

Putin-Ərdoğan görüşü: iki lider nələrə razılaşdırırlar biləcəklər...

Tanınmış politoloqdan maraqlı açıqlamalar və proqnoz: “Ərdoğan Soçi görüşündə məsələ qaldıracaq ki...”

Pentaqon Rakka şəhərinin azad olunmasında iştirak etmək istəsə də, hələ ki gözləmə mövqeyindədir. Rusiyanın da Rakkaya iddiaları var. Ancaq məsələ burasındadır ki, Rakkada gələcək döyüşlərdə böyük itkilər olacaq. Görünür, Putin Rakka şəhərinin azad olunması uğrunda döyüşlərdə Türkiyə ordusunun dəstəyinə ehtiyac du-

yur. Türkiyə Rakka şəhərinin azad olunması əməliyyatında Rusiya ilə əməkdaşlığı davam etdirə bilər, ancaq bunun reallaşması üçün Ankaranın şərti var. Şərt isə budur ki, Rusiya Suriyadakı silahlı kürdləri dəstəkləməməlidir! Ərdoğan bu məsələni Soçidəki görüşdə Putinin qarşısında qaldıracaq. Bunun qarşılığında Putin Suriyada

silahlı kürdlərə dəstəkdən imtina edəcəkmidir? Bu suala birmənalı cavab yoxdur. Halbuki ABŞ ordusunun silahlı kürdlərlə Türkiyə sərhədini nəzarət altına alması Kremlin xoşuna gəlməməlidir”.

Ekspert hesab edir ki, bütün hallarda Ərdoğan Moskvanın Suriyadakı silahlı kürdlərə dəstəyini dayandırmasını istəyir. Türkiyə həmin silahlı kürdlərin terrorçu PKK təşkilatına bağlı olduğunu bildirir. Rusiya silahlı kürdlərə dəstəkdən o zaman imtina edə bilər ki, Türkiyə Bəşər Əsədin devirməsi planlarında yer almasın: “Rusiya rəsmilərinin fikrincə, Amerika vaxtilə İraqda Səddam Hüseyini devirdiyi kimi, Bəşər Əsədi də devirmək planları hazırlayıb. Kreml Vaşinqtonun bu planlarında Türkiyənin yer almasını istəmir.

Buna baxmayaraq, Ərdoğan Əsədlə barışmayacaq. Tam əksinə. Ərdoğan son müsbət görüşdə qeyd edib ki, Putinlə görüşdə Rusiya prezidenti

ona deyib ki, o, Əsədin vəkili deyil. Ərdoğan Putinə Əsədi hakimiyyətdə bir başqası ilə əvəz etməyi təklif edəcək. Eyni mövzunu Vladimir Putin bir müddət əvvəl Moskvaya səfər edən Amerikanın dövlət katibi Reks Tillersonla müzakirə etmişdi. Kreml Əsədin bir başqasıyla əvəz edilməsini istəmir. Çünki Kremlde düşünülür ki, Əsədin yerinə hakimiyyətə gələcək şəxs Rusiya ilə strateji tərəfdaşlıqdan və Rusiya hərbi bazalarından imtina edəcək. Rusiyada düşünülür ki, Əsədin yerinə gələcək şəxs silahlı müxalifətə barışacaq, bu halda isə müxalifət strateji müttəfiq kimi Rusiyanı deyil, Amerikanı və başqa ölkələri seçəcək”.

E.Şahinoğlu onu da qeyd etdi ki, Suriyadan başqa, Ərdoğanla Putinin müzakirə edəcəyi daha iki mövzu var: “Birinci mövzu Türkiyənin kənd təsərrüfatı məhsullarının Rusiya bazasına maneəsiz girişinə icazə verilməsidir. Türkiyənin bəzi kənd təsərrüfatı məhsullarının

Rusiya bazasına girişinə hələ də maneələr var.

İkinci mövzu Türkiyənin Rusiya taxılından imtina etməsidir. Rusiya Türkiyənin kənd təsərrüfatı məhsullarına maneə yaratdıqdan sonra Türkiyə də Rusiyadan taxıl almaqdan imtina etdi.

Bu məsələnin sadə həlli var. Rusiya Türkiyənin kənd təsərrüfatı məhsullarının idxalına maneəni ortadan qaldırırsa, Türkiyə yenidən Rusiyadan taxıl alacaq. Bundan başqa, Ərdoğanın Rusiyaya səfəri ərafında Ankara daha bir jest etdi. Rusiya vətəndaşları Türkiyədə vizasız 60 gün deyil, 90 gün qala biləcəklər. Eyni addımı hələ ki Moskva atmır”.

Politoloq hesab edir ki, Ərdoğan-Putin görüşündə həm Suriya mövzusunda, həm də ikitərəfli münasibətlərdə müsbət nəticələr əldə etmək mümkündür. Yeter ki, Kreml Türkiyənin müsbət jestlərinə eyni səmimiyyətlə cavab versin: “Ərdoğanla Putin son aylarda tez-tez görüşürlər. Bu görüşlərdə belə bir təəssürat yaranır ki, iki dövlət arasındakı bütün problemlə məsələlər sürətlə həll olunur. Hətta Ərdoğan Moskvada Putinlə birgə son mətbuat konfransında özünü jurnalistlərə tutaraq demişdi ki, “daha bizə normallaşma ilə bağlı sual verməyin, çünki biz bu mərhələni adlamışıq”. Ancaq aydın olur ki, yeni mərhələyə hələ keçilməyib. Türkiyə üzərinə düşənləri etsə də, Kreml üzərinə düşənləri etmir və mənə tam əminlik yoxdur ki, Soçi görüşündən sonra bütün suallara cavab tapılacaq”.

□ Etibar SEYİDAĞA

Yaxın Şərqdə müharibələr nə zaman bitəcəklər...

Elçin Mirzəbəyli: “Tez bir zamanda sülh gələcəyi inandırıcı görünür”

Yaxın Şərqdə uzun illərdir davam edən müharibələr bitmək bilmir. Getdikcə münaqişələrin əhatə dairəsinin genişləndiyini, daha təhlükəli hala gəldiyini de söyləmək mümkündür. Sanki müharibə tərəfləri və münaqişələri kövrəkləşdirən qüvvələr prosesin bu şəkildə davam etməsində maraqlı görünürlər.

Dünyanın supergüc dövlətlərinin də müharibənin davam etməsində birbaşa rollarının olduğunu qətiyyətlə qeyd etmək mümkündür. Amerika başda olmaqla, həmin maraqlı güclərin müharibə apararı Yaxın Şərq ölkələri ilə bağlı ikebaşlı siyasəti, həmçinin bu dövlətlərin bəzilərinə birbaşa dəstək vermələri aydın şəkildə müşahidə olunur. Hətta bu münaqişələrin Avropa və Qərb dövlətləri tərəfindən süni şəkildə yaradıldığı iddiaları da var.

Ekspertlər bildirirlər ki, Yaxın Şərqdəki müharibələr hələ bir müddət də davam edəcək. Hətta münaqişələrin əsrlərlə

davam edəcəyi kimi ehtimallar da dilə gətirilir.

Politoloq Elçin Mirzəbəylinin sözlərinə görə, Yaxın Şərqə tezliklə sülh gələcəyi inandırıcı görünür: “Yaxın Şərqdə baş verən münaqişələrin böyük əksəriyyəti geosiyasi iddialardan və maraqlardan qaynaqlanır. Şübhəsiz ki, burada münaqişələrin baş verməsinə zəmin yaradan daxili amillər də az deyil. Regionda yerləşən dövlətlərin idarəçilik sisteminin müasir tələblərə cavab verməməsi, sosial və hüquqi ədalətsizlik, təhsil və mədəniyyət səviyyəsinin, intellektual potensialın aşağı ol-

masını bölgənin xarici təsirlər qarşısında müqavimət gücünü azaldır və təbii ki, fəaliyyəti xaricdən stimullaşdırılan etno-konfessional qrupların iştirakı ilə münaqişələrin alovlanması yol açır. İndiki şəraitdə bu münaqişələrin həlli faktiki olaraq region dövlətlərindən asılı deyil. Proses bütövlükdə qlobal güc mərkəzlərinin nəzarəti altındadır və onların iradəsi olmadan Yaxın Şərqə tez bir zamanda sülh gələcəyi inandırıcı görünür. Heç bir müharibənin bəşəriyyət üçün müsbət tərəfi ola bilməz. İndiki şəraitdə söhbət ayrı-ayrı güclərin maraqlarının təmin olunmasından gedir. Ya qarşı-qarşıya dayanan güclər arasında uzlaşma baş verməli, region təsir dairələri üzrə bölünməli, ya da tam şəkildə konkret bir gü-

cün nəzarətinə keçməlidir”.

E.Mirzəbəyli xarici güclərin bu müharibələrdəki rollarından da danışdı: “Təbii ki, xarici güclər müharibələrin bitməsində maraqlı deyil. Bu gün Yaxın Şərqdə baş verən münaqişələrin hamısı xarici güclər tərəfindən yaradılmış münaqişələrdir. Heç bir region dövləti digəri ilə savaşırmır. Müharibələr region dövlətlərinin daxilində baş verir. İraqda, Liviyada, Yeməndə, Suriyada baş verən münaqişələr fərqli texnologiyalarla gerçəkləşdirilsə də xarici müdaxilələr nəticəsində reallaşmışdır. Müharibəni isə kimlər başladısas, yeni prosesin arxasında hansı qüvvələr dayanıbsa, onlar da bitirə bilər. Təəssüf ki, optimist proqnoz vermək mümkün deyil. Çünki münaqişələrin ekspansiyası təhlükəsi onların həlli perspektivindən daha çoxdur. Mövcud geosiyasi vəziyyət yeni münaqişə ocaqlarının yaranma biləcəyi ehtimalını daha da artırır”.

□ Cavansir ABBASLI

Suriya müxalifəti Astana danışıqlarında iştiraka razılıq verdi

Suriya müxalifəti Astana danışıqlarına dəvət alıb. Avropa.info xəbər verir ki, dövlət alan qruplaşmalardan heç biri dəvətə qarşı çıxmayıb. Bu barədə silahlı qruplaşmaların nümayəndəsi Fateh Xassun məlumat verib.

“Astanaya dəvət almışıq. Dəvəti şifahi şəkildə almışıq. Hazırda Suriyadakı silahlı qruplaşmalardan Astanaya səfərə qarşı çıxan yoxdur. Əksinə, onlar Rusiyanın təklifinə vəziyyəti yaxşılaşdırma biləcək təklif kimi baxırlar. Getməyə qarşı çıxan səs yoxdur” - o, belə deyib.

Qeyd edək ki, Astana danışıqlarının növbəti raundunu 3-4 may tarixlərində keçirmək planlaşdırılır.

İnzibati Xətlər Məcəlləsinə piyadalarə yol verilməməsi ilə bağlı dəyişikliklər edilib. Belə ki, daha sürücülər piyadaya piyada keçidinə daxil olan kimi yol vermək məcburiyyətində deyil. Yəni sürücü piyadanın hərəkət sürətinə, istiqamətinə mane olmamaq şərti ilə hərəkətinə davam edə bilər. Lent.az xəbər verir ki, Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin şöbə rəisi Kamran Əliyev "Sputnik"ə açıqlamasında bildirib ki, istənilən halda sürücü piyadaya piyada keçidində yol verməlidir.

Sürücü piyadanın hərəkətinə, hərəkət sürətinə mane olmamalıdır: "Əgər piyada piyada zolağına yeni ayaq basıbsa, sürücü ikinci zolaqla hərəkət edərsə, o dayanıb piyadanı gözləməməlidir. Əgər sürücü dayanıb 4-6 saniyə piyadanı gözləyərsə, həmin ərazidə nəqliyyat sıxlığı yaranabilir. Bu baxımdan, sürücü piyadaya mane olmamaq şərti ilə yolu ilə hərəkət edə bilər. Və yaxud şəhərdə çoxzolaqlı yollar var. Sürücü dayanıb piyadanı saatlarla gözləməməlidir". K. Əliyev bildirir ki, əvvəllər qanunda göstərilirdi ki, piyada ayağını piyada zolağına qoyan kimi avtomobillər dayanıb, ona yol verməlidir. Sürücü ilə piyada arasında 10-15 metr məsafə varsa, piyadanı gözləmək vaxt itkisidir. Sürücü piyada ilə məsafəni nəzərə alıb hərəkətinə davam etməlidir: "Əgər sürücü piyadanın yaxınlığında olduğunu və hərəkətinin piyadanın həyatı üçün təhlükə olduğunu görürsə, sürücünün

hərəkəti piyadanın hərəkətinə mane və yaxud istiqamətini dəyişməsinə səbəb olursa, sürücü dayanıb piyadaya yol verməlidir".

Hüquqşünas Fərid Həmidlinin sözlərinə görə, inzibati Xətlər Məcəlləsinin 330-cu maddəsinə görə, nizamlanmayan piyada keçidinə daxil olmuş piyadaya və yolayrıcında sürücü sağa və ya sola dönməyə dönəcəyi yolun hərəkət hissəsini keçməkdə olan piyadaya yol verilməməsinə görə 50 manat məbləğində cərimə var: "Sonradan maddəyə dəyişiklik edildi və "piyadaya yol verilməməsi" fikri izah edildi. Belə ki, piyadaya "yol verilməməsi" dedikdə, sürücünün hərəkəti davam etdirməsi və ya yenidən hərəkətə başlaması, yaxud hər hansı maneəvi hərəkət nəticəsində piyadanın və ya keçid üstünlüyü hüququna malik olan nəqliyyat vasitəsinin sürücüsünün hərəkət istiqamətini və ya sürətini dəyişdirməyə

Piyada zolaqlarında yeni qayda tətbiq edildi

Kamran Əliyev: "Sürücü piyada ilə məsafəni nəzərə alıb hərəkətinə davam etməlidir"

Kamran Əliyev

məcbur etməsi başa düşülür".

"Jurnalistika və İnkişaf Mərkəzi" İctimai Birliyinin sədri Elməddin Muradlının sözlərinə görə, İnzibati Xətlər

Məcəlləsinə piyadaya yol verməklə bağlı qanunvericiliyə dəyişiklik edildi və ora qeyd bəlməsi əlavə edildi: "Əgər nəqliyyat vasitəsi piyadaya hərəkət sürətini və istiqamətini

dəyişməyə məcbur edərsə, bu zaman qanunu pozmuş olur. Tutaq ki, sürücü 3 zolaqlı yolla hərəkət edir və piyada keçidinə çatmasına az qalıb və bu zaman piyada keçidinə piyada ayağını qoyur. Sürücü həmin vəziyyətdə qəfil əyləci basmaqla qəzaya səbəb ola bilər. Belə vəziyyətdə hərəkətdə olan avtomobil piyadanın hərəkət sürətinə, istiqamətinin dəyişməsinə təsir edə bilməz. Və bu qayda pozuntusu deyil. Əgər piyada yolu qaça-qaça keçirsə, yenə qayda pozuntusu piyada tərəfindən edilir. Çünki qanunda da qeyd edilib ki, "qaçaraq" yol keçmək olmaz. Piyada yola daxil olur və sürücü də keçmək üçün

ona yol verir. Sürücülər də bəzən bu qaydaları bilmirlər. Bəzən olur ki, məktəb uşağı apararaq qadınlar səkinin yanında dayanıb söhbət edirlər. Bəzən naşı sürücülər yolun ortasında saxlayıb, onlara siqnal verir, əl edir ki, "gəlin keçin".

E.Muradlı bildirir ki, yollarda qəzalara səbəb olmaq üçün sürücülər piyadaların hərəkəti ilə öz hərəkətlərini tənzimləməyi bacarmalıdır: "Sürücü düşünməlidir ki, mən indi keçəəm piyadaya mane olaram, yoxsa olmuram. Piyadalar da vicdanlı hərəkət etsələr daha yaxşı olar. Çalışmalıdırlar ki, onlar da sürücüləri zərərə salmasınlar".

Dəniz limanının iqtisadiyyat Nazirliyinə verilməsində əsas hədəf

İqtisadçı ekspert başlıca məqsədləri göstərdi: "Hədəflər bu sahədə çox böyük olduğu üçün ilk addım kimi liman bu nazirliyə verilib"

Nazirlər Kabineti "Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin strukturuna daxil olmayan tabeliyindəki qurumların siyahısı"nda dəyişiklik edib. APA-nın məlumatına görə, dəyişikliyə əsasən İqtisadiyyat Nazirliyinin strukturuna daxil olmayan tabeliyindəki qurumların sayı artırılıb.

Ləğv edilən Nəqliyyat Nazirliyinin nəzdindəki təsərrüfat hesablı tikilən Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksinin Müdiriyyəti İqtisadiyyat Nazirliyinin strukturuna daxil olmayan tabeliyindəki qurumların siyahısına daxil edilib.

Adıçkilən müdiriyyət 2011-ci ilin avqust ayında Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə Ələt qəsəbəsində inşa olunan yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksinin birinci fazasının inşasına nəzarət etmək üçün yaradılıb. Verilən qərarın nəticəsi olaraq bundan sonra Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksinin inşasına İqtisadiyyat Nazirliyi nəzarət edəcək.

İqtisadçı Fikrət Yusifov "Yeni Müsavat"ə açıqlamasında kompleksin tikilməsini faydalarından və onun iqtisadiyyat Nazirliyinə verilməsinin əhəmiyyətindən danışdı. Onun sözlərinə görə, gələcəkdə Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksi tam müstəqil də ola bilər: "Hesab edirəm ki, qurumun iqtisadiyyat Nazirliyinə verilməsinin səbəblərindən biri işin koordinasiya olunmasına, yüklərin daşınmasının Azərbaycan üzərindən keçilməsinə yaxından yardım etməkdir. Eyni zamanda bu dəniz limanının ətrafında 100 hektar ərazidə beynəlxalq ticarət mərkəzi də yaradılacaq. Yəni bu istiqamətdə görülən işlərin həcmi çox böyükdür. Ona görə də hesab edirəm ki, məsələlərin koordinasiya olunması, daha çevik idarəsi və limanın fəaliyyətinə yaxından kömək etmək məqsədi ilə ilkin başlanğıcda belə addımın atılması daha doğrudur. Liman öz fəaliyyətini istənilən həddə formalaşdır-

randan sonra yaqın ki, müstəqil fəaliyyət məsələsi gündəmə gələcək. Bu liman ilk növbədə beynəlxalq yükdaşıma üçün nəzərdə tutulub. Daha çox Qərbdən Şərqə və digər istiqamətlərdə yüklər daşınacaq. Eyni zamanda bizdən də çıxan yüklərin daşınması bu vasitə ilə həyata keçiriləcək. Qeyri-neft sektorunun inkişafı ilə bağlı 2 ilə yaxın vaxt ərzində xeyli qərarlar vermişik. Nəticə olaraq, artıq real sektorun inkişafı istiqamətində ciddi hədəflər ortaya qoyulub. Bir-iki il sonra bu sektorda

məhsul istehsalı hazırkı zamandan dəfələrlə artıq olacaq. Belə olan zaman liman öz yüklərimizin daşınması istiqamətində bizə böyük yardım etmiş olacaq".

Ekspert liman fəaliyyəte başladıqdan sonra Azərbaycana böyük miqdarda valyuta gələcəyini dedi: "Milyonlarla ton yükün oradan daşınmasından söhbət edir. Bu, Azərbaycanın dövlət başçısının özünün təşəbbüsü ilə yaradılan Xəzər hövzəsində ən böyük limandır. Azərbaycan regionunda belə bir tranzit yükdaşı-

malar həyata keçirmək üçün çox uyğun bölgədə yerləşir. Şərqlə qərb, cənubla şimal arasında yükdaşıma həyata keçirmək olar. Bu baxımdan, həm də quru yolların və dəmir yolunun istifadəsi nəzərdə tutulub. Ötən il tranzit yükdaşımaqların tənzimlənməsi ilə bağlı xüsusi qərar qəbul olundu və prezident bununla əlaqədar sərəncam verdi. Bu məsələlərin daha çevik tənzimlənməsi ilə əlaqədar "vahid pəncərə" sistemi ilə xüsusi struktur da yaradıldı. Bütün bunların hamısının məqsədi ondan ibarətdir ki, yükdaşımalarda tarif siyasətindəki pərakəndəlik aradan qaldırılsın. Yəni dəmir yolu, quru yolla Azərbaycan üzərindən yük daşımaq istəyənlərin sahənin maraqlarını prizmasından yanaşılıb, təkliflər edilməsin. Burada söhbət bütövlükdə Azərbaycan iqtisadiyyatının maraqlarından gedir. Əsas məqsəd yükdaşıyanları Azərbaycana cəlb etməkdir. Hazırda bu sahədə də bazarda böyük rəqabət var. Aydın ki, bölgədə demək olar ki, bütün bazarlar tutulub. Ancaq bu sahədəki rəqabət başqadır. Hər bir ölkə istəyər ki, onun üzərindən yükdaşımaqlar həyata keçirilsin. Azərbaycan da öz coğrafi mövqeyindən istifadə etmək istədiyi üçün bu cür addımlar atılır. Həmçinin məqsəd bu yükdaşımalardan Azərbaycan üzərindən daşınmasını artırmaqdır".

F.Yusifov onu da qeyd etdi ki, ərazi azad iqtisadi zona kimi bir məkan olacaq: "Burada iri ticarət mərkəzinin tikilməsi də minlərlə iş yerinin açılması, böyük bir ticarət dövryyəsinin həyata keçirilməsi deməkdir. Hədəflər bu sahədə çox böyükdür və ona görə də ilk addım kimi liman iqtisadiyyat Nazirliyinə verilib. Hazırda regionda bu sahə üzrə bazarda olan ölkələrdən Gürcüstanı, İranı, Rusiyayı, Türkmənistanı qeyd edə bilərik. Məlumdur ki, dünyanın ən böyük istehsalçılarından biri Çindir. Bu gün Çin bütün səylərini bir araya gətirib, özündə istehsal edilən məhsulların bazarlara daşınması yolunu qısaltmaq istiqamətində düşüncələr ortaya qoyur. Konkret olaraq Xəzər dənizi üzərindən asma körpünün tikilməsinə aid layihələr də var. On illər əvvəl buna, mühəndis fantaziyası kimi baxsalar da, bu gün artıq real layihə kimi ortaya qoyulub. 100 milyardlarla dollar bu kimi layihələrə ona görə xərclənir ki, daşınan yüklərin uzaq bir məsafədən ünvana çatdırılması məhsulların maya dəyərini bahalaşdırır. Nəticədə həmin məhsulların maya dəyəri də yüksək olur. Təbii ki, belə olan halda malların bazarda rəqabətliyi də aşağı düşür. Yol qısa olduqda isə çəkilən xərclər az zaman kəsiyində götürülür. Bu baxımdan, "Böyük İpək Yolu"nun orta xəttinin yaradılması istiqamətində də ciddi işlər gedir. Rusiyanın, Qazaxıstanın və digər qonşu dövlətlərin də əraziləri bu sahədə bizim üçün rəqibdir. Hesab edirəm ki, biz ən yüksək səviyyədə hədəflərimizi qoymuşuq və zəruri qərarlar da qəbul olunub. Eyni zamanda Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafı üçün nəzərdə tutulan strateji yol xəritəsində də bu məsələyə aid bölmə var. Həmin bölmədə nəzərdə tutulan planlar yaxın və uzaq perspektiv üçün qurulub. Ona görə də hesab edirəm ki, bu sahədə bazarda öz yerimizi alacağıq".

Azərbaycanla Türkiyə arasında hərbi əməkdaşlıq haqqında sazişə əsasən, mayın 1-dən iki ölkənin Silahlı Qüvvələrinin birgə döyüş atışlı taktiki təlimlərinə start verilib. Bununla bağlı Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin yaydığı məlumata işğalçı Ermənistanın necə reaksiya verəcəyi maraqlıdır. Lakin hələlik düşmən Azərbaycan-da keçirilən təlimlər mövzusunda susmağa üstünlük verir.

Rəsmi məlumatda isə qeyd olunur ki, mayın 5-dək davam edəcək təlimlərin əsas məqsədi Azərbaycan və Türkiyə Silahlı Qüvvələri arasında təcrübə mübadiləsini həyata keçirməklə koordinasiyanı inkişaf etdirmək, qərargahların müştərək planlaşdırılmasını, bölmələrin hazırlığı və əməliyyatları icra etmə qabiliyyətini yüksəltməklə iki ölkənin hərbi bölmələrinin qarşılıqlı fəaliyyətinə nail olmaqdır. Birgə təlimlərdə şəxsi heyət, zirehli texnika, artilyeriya qurğuları və minaatanlar, Hərbi Hava Qüvvələrinin döyüş və nəqliyyat helikoptərləri, həmçinin qruplaşmanın havadan mühafizəsi məqsədi ilə müasir müdafiə kompleksləri ilə silahlanmış hava hücumundan müdafiə və zənit-raket bölmələri iştirak edir. Təlimlərə hazırlıq dövründə Türkiyəli hərbiçilər üçün bir sıra mədəni-kütləvi tədbirlərin keçirilməsi planlaşdırılıb.

Düşmən Türkiyə əsgərinin Azərbaycanı olmasından şübhəli ki, əndişə keçirir. Ötən ilin aprel döyüşlərində Azərbaycan əsgəri düşməne sarsıdıcı zərbə vürəndən sonra erməni mediası döyüşlərin "bozqurdlar" olduğunu iddia etmişdi. Şübhə yox ki, düşmən bir əsr öncə Azərbaycanı erməni-bolşevik quldurlarından xilas edən Türk əsgərinin qəhrəmanlıqlarını unutmayıb və növbəti dəfə Qarabağı Azərbaycan-Türkiyə əsgərinin birgə azad edəcəyindən dolayı təşviş keçirir. Düzdür, bunun üçün bir sıra baryerlər var. Ancaq reallıq bundan ibarətdir ki, Ermənistanın Rusiyadan aldığı "İsgəndər M" raket kompleksləri həm də Türkiyəni təhdid edir. Digər tərəfdən,

Azərbaycan torpaqlarının işğalında qalması qaradaş ölkə üçün də üzücü bir məsələdir. Həm də Rusiya-Ermənistan hərbi müttəfiqliyinin yarandığı, Ermənistanda birgə ordunun təsis olunduğu, üstəlik, işğalçının KTMT çetiri altında gizləndiyi şəraitdə Azərbaycan və Türkiyənin birgə hərbi təşkilat yaratması, yaxud vahid baza təsis etməsi zərurəti meydana çıxır, hətta bunu qadağan edən məsələlər olsa da. Çünki terror və işğaldan qorunmaq üçün alternativlər axtarmaq hər bir dövlətin təbii haqqıdır. Bu mənada hazırda keçirilən və artıq ənənə halını alan hərbi təlimlərin məntiqli yekunu olaraq bir gün iki qaradaş ölkənin əsgərinin işğal zonasına doğru irəliləməsini də Azərbaycanda hər kəs arzu edir. Onu da xatırladaq ki, Qarabağdakı nəzarətsiz ərazilər həm də Türkiyəni təhdid edən xain qruplaşmalar üçün təlim zonasına çevrilib, o torpaqların işğaldan azad edilməsi həm də Türkiyənin maraqları baxımından çox önəmlidir.

Politoloq Elçin Mirzəbəyli "Yeni Müsavat" a bildirdi ki, Türkiyə-Azərbaycan hərbi təlimləri iki ölkə arasında imzalanmış hərbi əməkdaşlıq haqqında müqavilələrə və planı uyğun şəkildə həyata keçirilir: "Şübhəsiz ki, iki ölkə arasında hərbi əməkdaşlığın genişləndirilməsi hər bir Azərbaycanlının arzusudur. Lakin mövcud şərait, Türkiyənin NATO üzvü olması, Türkiyə-Rusiya münasibətləri və digər amillər əməkdaşlığın indikindən daha geniş müstəviyə keçməsinə imkan vermir. Rusiya ilə Ermənistanın hərbi əməkdaşlığı hüquqi baxımdan hər iki ölkə arasında imzalanmış müqavilələrə və

"Təlimlər hərbi əməkdaşlıq haqqında müqavilələrə və plana uyğun şəkildə həyata keçirilir"

iki qaradaş ölkənin ordusu bir əsr sonra yenidən Qarabağın işğaldan azad olunması əməliyyatını reallaşdırma bilərmi; **politoloq**: "Hərbi birləşmə yaratmaq, hərbi-siyasi blokda təmsil olunmaq siyasi qərar əsasında həyata keçirilir, bunun üçün isə çox qısa bir zaman lazımdır"

Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının nizamnaməsinə uyğun şəkildə həyata keçirilir. Təbii ki, prosesin arxasında Rusiyanın geosiyasi maraqları və imperiya ambisiyaları dayanır. Lakin Rusiya ilə Ermənistan eyni hərbi-siyasi blokda təmsil olunurlar. **Azərbaycana gəldikdə, politoloq ölkəmizin Qoşulmayanlar Hərəkatının üzvü olduğunu, Türkiyənin isə bir NATO üzvü olmasını xatırladı:** "iki ölkənin vahid hərbi birləşmələrinin yaradılması üçün uyğun bir format olmalıdır. Ya Türkiyə NATO-nu tərk edərək Azərbaycanla ikitərəfli hərbi əməkdaşlıq və qarşılıqlı hərbi yardım haqqında müqavilə imzalaymalıdır, ya həm Türkiyə, həm də Azərbaycan KTMT-yə üzv olmalıdır, ya da tamamilə fərqli bir

hərbi-siyasi formatda bir araya gəlməlidirlər. Bunların isə heç biri real deyil". **E.Mirzəbəylinin fikrincə, bu baxımdan, indiki şəraitdə ən optimal yol hər iki ölkənin silahlı qüvvələri arasında təlimlərin intensivləşdirilməsi, vahid mərkəz idarə olunmağa imkan yaradan bazanın formalaşdırılmasıdır:** "Hərbi birləşmə yaratmaq, hərbi-siyasi blokda təmsil olunmaq siyasi qərar əsasında həyata keçirilir. Bunun üçün isə çox qısa bir zaman lazımdır".

Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatında (KTMT) baş katib kimi mayın 2-dən işə başlayan erməni general Yuri Xaçaturovun Qarabağ münaqişəsində tutacağı mövqə dünya KİV-lərində diqqətini cəlb edir. İstiP-

ress-in məlumatına görə, analitik Coşua Kuçer "Eurasianet.org ttp://www.eurasianet.org/no-de/83371" da yazdığı məqaləsində erməni ekspertlərdən sitat gətirərək Yuri Xaçaturovun erməni maraqlarının əleyhinə işləyə biləcəyini bildirir. O, ehtimalını KTMT-nin mahiyyəti ilə izah edir: "KTMT-yə üzv dövlətlər kollektiv şəkildə bir-birini müdafiə etməlidirlər. Amma Qarabağ ətrafında baş verən daha ciddi münaqişəyə KTMT-nin müdaxiləsinin xarakterli aydın deyil. KTMT-nin Ermənistan silahlı qüvvələrinin nəzarəti altında olan və hüquqi olaraq Azərbaycana məxsus Dağlıq Qarabağı deyil, yalnız Ermənistanı müdafiə etməli olması vəziyyəti bir az dumanlandırır. Əgər həqiqi

müharibə başlayarsa, bu fərq daha da qeyri-müəyyənləşə bilər".

Coşua Kuçer erməni ekspertlərə istinad edərək Xaçaturovun erməni maraqlarının əleyhinə işləyə biləcəyini də istisna etməyib. Məqalədə göstərilir ki, erməni analitik Vigen Akopyanın sözlərinə görə, Xaçaturov erməni olsa da, faktiki olaraq erməni maraqlarının əleyhinə işləyə bilər: "Bir tərəfdən, KTMT-nin mövqeləri güclənə bilər. İkinci tərəfdən, Xaçaturov tərəfkeş kimi görünməmək üçün lazım olandan daha nəzakətli və ehtiyatlı davranma bilər".

Rusiya İqtisad Universitetinin dosenti Aleksandr Perenciyevin fikrincə, Xaçaturov Qarabağ münaqişəsinin həlli üçün Azərbaycanı razı salan variant təklif edə bilər: "Bu cür bəyanatlar Azərbaycanda gülüş, yaxud da daha kobud reaksiya doğura bilər. Ancaq siyasətdə problemlər

hərdən həll üçün heç bir şəraitin olmadığı düşünülən zaman həll edilir".

Amma bütün bunlar versiyadır və bəlkə də Azərbaycanı rahat salmaq məqsədi güdür. İstənilən halda, Azərbaycan torpaqlarının işğaldan azad edilməsi öz ordusundan, öz əsgərlərindən və generallarından başqa heç bir qüvvəyə inanmamalıdır.

Hər halda, bütün şərtlərin sonluğunda bu qənaətə gəlmək olar ki, sözügedən iddialar Xaçaturovun Rusiyadan asılılığını ört-basdır etmək cəhdidir. O da mümkündür ki, Azərbaycan-Türkiyə hərbi birliyinin daha da inkişaf etməsinə istəməyən qüvvələr bu cür metodlarla aranı sakitləşdirmək istəyirlər.

Putinin "danışan dili"ndən ermənilərə pis müjdə

Aleksandr Duqin: "Qarabağda müharibə olarsa, Rusiya Ermənistanı dəstəkləməyəcək"

"Amerikalılar Qarabağda müharibəni alovlandırmaq istəyirlər, çünki bunun nəticəsində Rusiya zərər çəkə bilər". Bu barədə Beynəlxalq Avrasiya Hərəkatının rəhbəri, Kremlin ideoloqu kimi tanınan politoloq Aleksandr Duqin deyib.

Rusiya prezidenti Vladimir Putinin "danışan dili" adlandırılan Duqinin sözlərinə görə, Qarabağda müharibə olarsa, Rusiya Ermənistanı dəstəkləməyəcək: "Lakin Azərbaycanın da Qarabağda daxil etmək planını istisnadır. Rusiya bu münaqişədə konkret hansısa tərəfdən çıxış edə bilmir". Publika.az-ın məlumatına görə, Duqin dolayısı ilə Kremlin Qarabağla bağlı mövqeyini ifadə edib. "Status-kvo Rusiyaya əlverişlidir. Beynəlxalq ictimaiyyət Qarabağı Azərbaycanın tərkib hissəsi olaraq tanıyır, lakin kimə Qarabağda status-kvonu dəyişdirmək istəsə, biz müharibəyə müdaxilə etməyə məcbur olacağıq, bu isə hamının itkisi deməkdir", - o bildirib. Kremlin ideoloqu Rusiyanın öz sülhməramlılarını Qarabağda daxil etmək planını olmadığını deyib. Lakin əlavə edib ki, lazım olarsa, biz bunu edəcəyik.

"Geosiyasi nöqteyi-nəzərdən Rusiya bir məsələdə maraqlıdır: Dağlıq Qarabağda status-kvo saxlanılsın. Bəzi problemlər var ki, biz orada münaqişələrdə maraqlıyıq. Qarabağda isə sülh bizə əlverişlidir", - Duqin vurğulayıb.

Rusiya paytaxtındakı görüşün detalları məlum olmadığı üçün bir sıra maraqlı iddialar da ortaya çıxmaqdadır. "Azərbaycan Moskva görüşünə təşəbbüs edərək, aydınlaşdırmaq istədi ki, Ermənistan əraziləri qaytarmağa hazırlaşırı, ruslar İrəvanı razı sala bildimi?!"

Publika.az xəbər verir ki, bu barədə erməni ekspert Stepan Qriqoryan aprelin 28-də Moskva-da keçirilən Azərbaycan, Ermənistan və Rusiya xarici işlər nazirlərinin görüşünü şərh edərkən deyib. Lakin erməni ekspert Ermənistanın niyə görüşə getdiyini dəqiq bilmədiyini qeyd edib.

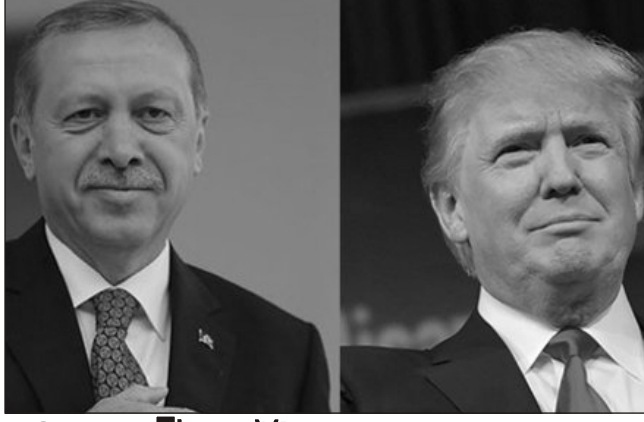

Onun sözlərinə görə, görüşlə bağlı yayılan rəsmi məlumatlar rəsmi dildir: "Azərbaycan bilmək istəyirdi ki, ərazilər qaytarılacaq mı və Rusiya bunun üçün Ermənistanı təzyiq göstərməyi bacaracaqmı?! Əminəm ki, nazirlər bir-birinin əlini sıxarkən Məmmədov Nalbəndiyandan soruşub: "Siz əraziləri qaytarmağa hazırlaşırırsınız?" Güman ki, Nalbəndiyandan soruşub: "Siz qoşunların işğal edilmiş ərazilərdən çıxarılması üçün Ermənistanı təzyiq etməyi bacarıcaqmı?!" Lavrov da güman ki, heç bir cavab verməyib. Problem bizim hakimiyyətin suallar qarşısında susmasıdır. Çünki onlar Rusiyadan asılıdırlar və onun dediklərindən kənara çıxmırlar".

Rusiyanın ev sahibliyi ilə keçirilən üçtərəfli danışıqların ardında Tehrandan da müəmmalı reaksiya gəlib. İran Xarici İşlər Nazirliyinin sözcüsü Behram Qasimi APA-nın sualına cavabında deyib ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində iki əsas amil - zaman və münaqişə tərəflərinin ciddiliyi əsas rol oynayır. **O bildirib ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi kimi ərazi münaqişələri bir amillə həll olunması məsələ deyil:** "Münaqişənin həllində çoxlu faktorlar rol oynayır. Sonda onların hamısı birləşməlidir ki, böhran həllini tapsın. Ona görə düşünürəm ki, bu böhranın bir şəxs və ya ölkə tərəfindən həll edilə biləcəyi ilə bağlı söylənilən fikirlər düzgün deyil. Münaqişənin həllində bütün amillərin həmrəyliyi ilə mümkündür". **B.Qasimi qeyd edib ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində ən önəmli amillərdən biri xalqdır:** "Bu məsələyə ciddi yanaşmaq lazımdır. Qarabağ böhranını xalqın roluna diqqət etmədən həll

etmək mümkün deyil. Xalqın bu münaqişənin həllində rolu hələdici olacaq". İranlı diplomatın iki-başlı açıqlaması Tehranın ənənəvi siyasətinin davamından xəbər verir. Bir sıra hallarda Ermənistan üçün nəfəslik rolunu oynayan İran müsəlman qonşusunun torpaqlarını işğalda saxlayanları on illərdir ki, əslində himayə edir. 1992-ci ilin mayında Şuşa şəhəri əslində İranın Qarabağla bağlı vasitəçilik etdiyi, Tehranda müzakirələrin aparıldığı gün işğal olundu, bununla həm də müsəlman qonşumuzun cəhədləri iflasa uğradı. Lakin İran bunun qarşılığında Ermənistanı cəzalandırmaq əvəzinə, Levon Ter-Petrosyanın etiraf etdiyi kimi, Mehri dəhlizi vasitəsilə işğalçı üçün nicat ölkəsinə çevrildi. İndi yenidən Tehranın "mən də varam" mövqeyi qəribə görünür. Təəssüf ki, Rusiya kimi, İran da "status-kvo"nun saxlanması daha çox maraqlıdır, nəinki həll modelinin işə salınmasında. İran Türkiyə kimi birçə ay sərhədlərini Ermənistanın üzünə bağlasa, İrəvanı işğalçı siyasətindən əl çəkməyə, donuzlarını işğal altındakı ərazilərimizdəki məscidlərdən çıxarmağa vadar ola bilər...

"Hazırda Türkiyə-ABŞ münasibətlərində hər şey bu ay Ərdoğan və Trampın qarşısındakı görüşünə fokuslanıb. Bu səfər iki ölkə münasibətləri ilə bağlı bir çox suallara və problemlərə aydınlıq gətirilməsi baxımından çox önəmli hala gəlib. Ərdoğanın Vaşinqton səfərindən sonra əlaqələr ya müttəfiqlik çərçivəsində inkişaf edəcək, ya da böhran mərhələsinə qədəm qoyacaq". Politoloq Şahin Cəfəri "Yeni Məsə"yə açıqlamasında belə deyib.

len və Rza Zərrab məsələlərində edəcəyi güzəştlərini əvəzində Türkiyədən PYD-YPG ilə bağlı mövqeyini yumşaltmasını tələb edə bilər".

Ekspertin proqnozlarına görə, ABŞ-dakı məhkəmə prosesi zamanı Türkiyə tərəfi üçün xoşagəlməz məqamlar açıqlana bilər: "ABŞ hökuməti Zərrabın məhkəmə prosesinin Türkiyə rəhbərliyi əleyhinə cərəyan etməsinin qarşısını ala bilər. Bunun müqabilində əl-

yə-Rusiya əlaqələrindən bəhs edərkən bildirdi ki, Ankaranın bu istiqamətdə siyasətində iki xətt önə çıxır: "Əvvəla, Ərdoğan Suriya məsələsində ABŞ-ın iradəsinə məhkum olmaq istəmir və ABŞ-a axıra qədər güvənir. İkincisi, Ərdoğan Rusiya kartını alternativ variant kimi əlində tutaraq bundan Vaşinqtona təzyiq vasitəsi qismində yararlanmaq niyyətindədir. Məlumdur ki, ABŞ və Avropa Birliyi Türkiyənin Rusi-

olacağını proqnozlaşdıranların iddiaları özünü doğrultmayıb və qarşılıqlı terror faktiki olaraq dayandırılıb. Təbii ki, burada antiterror əməliyyatlarının aparılması da öz sözünü deyib. Lakin digər səbəblər də istisna olunmur.

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu bildirdi ki, Türkiyəyə olan təhlükələrin miqyası hələ azalmayıb: "Ərdoğan və AKP referendumda istəyinə nail oldu, prezidentin səlahiyyətləri artırıldı. Hakim partiya bu dəyişikliklərdən sonra PKK və FETÖ ilə mübarizədə daha uğurlu nəticələr əldə edəcəyini bildirir. Ancaq məsələ burasındadır ki, konstitusiyaya dəyişiklikləri hələ 2019-cu il prezident seçkilərindən sonra qüvvəyə minəcək. Bəs ona qədər PKK və FETÖ ilə mübarizənin istiqaməti necə olacaq? Mənə elə gəlir ki, referendumda qələbə qazanmadan da Ərdoğan və hökumətin PKK və FETÖ ilə mübarizədə imkanları geniş idi. Ərdoğan bu mübarizədə kifayət qədər irəliləyib. FETÖ ilə əlaqədə şübhəli bilinən 100 minə yaxın insan gözaltına alınıb. Ancaq hələ ki nə FETÖ çərçivəsindəki həbslər, nə də PKK-nın verdiyi çoxsaylı itkilər bu iki terror təşkilatının sonunu gətirməyib. FETÖ lideri əvvəlki kimi tərəfdarlarına və maliyyəsinə Amerikada oturaraq nəzarət edir, PKK isə nəinki Kandil dağlarında təsir imkanlarını Suriya ərazisindəki silahlı müttəfiqlərinə qədər uzadıb. İş o yere çatıb ki, ABŞ hərbiçiləri həmin terrorçu qruplaşmalarla birləşərək silahlı kürdlərlə birgə Türkiyə ilə sərhəddə birgə keşik çəkirlər. ABŞ prezidenti Donald Tramp da keçmiş prezident Barak Obama kimi hələ ki sözünü tutmur".

□ E.PASASOY

Ərdoğan Tramp görüşü: Üç məsələdə anlaşmasalar...

Ekspertlər hesab edir ki, indiki durumda Ankara ilə Vaşinqton əlaqələrinə təsir edən və həllini gözləyən 3 əsas məsələ var

Ekspert qeyd etdi ki, indiki durumda Türkiyə ilə ABŞ arasındakı əlaqələrə təsir edən və həllini gözləyən 3 əsas məsələ var: "1. ABŞ-ın Türkiyənin terror təşkilatı saydığı kürd qruplaşması PYD-YPG-yə dəstəyi; 2. Türkiyənin qanlı 15 iyul hərbi çevriliş cəhdinin təşkilatçısı saydığı Fətullah Gülenin aqibəti; 3. ABŞ-da həbsdə olan iş adamı, Türkiyə vətəndaşı Rza Zərrabın taleyi". Politoloq zənn edir ki, ən ciddi və həlli çətin problem PYD-YPG məsələsidir: "ABŞ Obamanın dövründə Suriyaya böyük hərbi qüvvə göndərmək əvəzinə, kürd qruplaşmasını özünün əsas tərəfdaşı seçmişdi. Yəni ABŞ Suriyadakı hədəflərinə öz əsgərlərinin qanı bahasına deyil, kürdlərin əli ilə çatmaq taktikasına üstünlük verirdi. Tramp gəldikdən sonra bu siyasətin davam etdiyini görürük. Pentaqon Rakka əməliyyatını "Demokratik Suriya Qüvvələri" adlanan hərbi koalisiya ilə birlikdə həyata keçirməyi planlaşdırır. Bu koalisiyanın nüvəsini isə YPG təşkil edir. Son olaraq Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin İraqın və Suriyanın şimalında YPG-nin mövqelərini bomba-

laması ABŞ tərəfindən narazılıqla qarşılanıb. Amerikalı zabitlərin əməliyyatdan sonra YPG mənsubları ilə bərabər bombalanan yerlərə baş çəkəməsi, daha sonra türk ordusu ilə YPG arasında yeni toqquşmaları əngəlləmək məqsədilə ABŞ əsgərlərinin müşahidəçi qismində sərhəddə yerləşdirilməsi isə öz növbəsində Ankarada narahatlıq və narazılığa səbəb olub. Lakin hələlik Ərdoğanın ABŞ-a qarşı kəskin çıxışları müşahidə olunmur. Bunun səbəbi odur ki, Ərdoğan hələlik Trampın Suriya ilə bağlı mövqeyini öyrənməyə və dəqiqləşdirməyə üstünlük verir. Ağ Evdəki görüş bu baxımdan çox əhəmiyyətli idi".

Ş.Cəfəri deyir ki, öz növbəsində ABŞ paralel şəkildə həm kürdlərlə, həm də Türkiyə ilə əməkdaşlığı davam etdirmək istəyir və Ankaranın tələb etdiyi kimi, seçim etməyə həvəsli deyil: "Vaşinqton Rakka əməliyyatına YPG ilə bərabər Türkiyənin də qatılmasını istəyir, lakin Ankara bildirir ki, YPG-yə ehtiyac yoxdur və ABŞ-ın başçılıq etdiyi, Türkiyənin də daxil olduğu mövcud koalisiyanın qüvvələri bu məqsəd üçün yetərlidir. Ərdoğan-Tramp görüşündə bu diamentral zidd mövqələrin necə uzlaşdırılacağı, ümumiyyətlə, uzlaşmanın olub-olmayacağı ciddi maraq mövzudur. Düşünürəm ki, ABŞ Fətullah Gü-

bəttə ki, Ankaradan güzəştlər tələb ediləcək. Artıq bu məsələ ilə bağlı iki ölkə arasında gizli diplomatiya da aparılır. Prezident Trampa yaxın adamlardan biri, sabiq Nyu-York meri Rudolf Culliani Türkiyədə səfər edərək Ərdoğanla gizli görüş keçirib. Ərdoğan-Tramp görüşündə bütün bu məsələlər kompleks şəkildə müzakirə olunacaq.

Amma mayın 2-də prezident Ərdoğan rusiyalı həmkarı Putinlə bir araya gələcək ki, bu da mühüm məsələdir. Türkiyə-ABŞ münasibətlərinin nizam salındığı şəraitdə Ankaraya-Moskva əlaqələrində də yeni mərhələnin başladığı iddiaları var". **Ş.Cəfəri Türki-**

ya ilə lazım olandan artıq yaxınlaşmasını və bu yaxınlığın Qərbin maraqları əleyhinə çevrilməsini istəmir. AB ölkələri xarici işlər nazirlərinin son Malta görüşündə də bu amil xüsusi vurğulanaraq Ankara ilə əlaqələri davam etdirmək qərara alınıb. Ərdoğanın Vaşinqtona səfəri öncəsi Putinlə görüş keçirməsinə də bu kontekstdə yanaşmaq lazımdır. Türkiyə üçün əlbəttə ki, ABŞ-la münasibətlər prioritetdir, lakin hər ehtimalla qarşı Ankara alternativ variantı da əlində saxlayır".

Ancaq indiki mərhələdə diqqətçəkən, özü də məmnunluq yaradan bir məqam var. Referendumdan sonrakı mərhələdə Türkiyədə gərginliyin

Zaxarovanın erməni sevgisi nə tez unuduldu?

Rusiya Xarici İşlər Nazirliyi İnformasiya və mətbuat departamentinin rəhbəri Mariya Zaxarovanın qondarma "erməni soyqırımı" günü ermənilərə açıq dəstək statusu yazması cəmi bir neçə gün gündəm oldu. Türkiyə və Azərbaycan cəmiyyətləri buna sət təpki versə də, məsələ gözlənilməyindən tez gündəmdən silindi.

Əslinə qalsa, Rusiya XİN-in təmsilçisinin bu açıqlaması olduqca ciddi hadisə idi. Belə ki, indiyədək əgər Kreml daha çox Vladimir Jirinovski tipli şəxslərin açıqlamaları ilə ermənipərəst mövqeyini ifadə edirdisə, indi açıq şəkildə dövlət nümayəndələrinin dili ilə tərəf tutduğunu ortaya qoyur. Bu da şübhəsiz ki, rəsmi Moskvanın hazırda yaxın əlaqələri olan Türkiyə və qonşuluğunda yerləşən Azərbaycana qarşı böyük sayğısızlığıdır.

Bununla bağlı müxtəlif fikirlər var. O sırada hesab edilir ki, Rusiyanın indiyə qədərki ermənipərəst mövqeyi artıq adi-

leşib və o üzündən Zaxarovanın dediklərini insanlar normal qarşılayır, daha doğrusu, məsələ əvvəlki kimi maraq oyatmır.

Milli Dirçəliş Hərəkatı Partiyasının sədri, deputat Fərəc Quliyev rus siyasətçilərinin müxtəlif formalarda hər zaman mövqələrini ifadə etdiklərini bildirdi: "Rusiya Ermənistanına münasibətdə birmənalı mövqedən çıxış edir, ora öz quberniyası kimi baxır. Ermənilər də bunu qəbul ediblər. Kreml Ermənistanın düşmənlərinə öz düşmənləri kimi baxır, düşmən kimi davranır. Ermənistanı müttəfiq kimi qəbul etmədi olaraq düşmənlərinə

Fərəc Quliyev: "Rusiya heç vaxt Türkiyə ilə münasibətlərdə səmimi olmayacaq"

qarşı müharibəyə həvəsləndirir, silahlandırır, maliyyə yardımı edir. Qondarma "erməni soyqırımı" günündə Zaxarovanın belə mövqə sərgilməsi ermənilə-

Sabir Rüstəmxanlı: "Bir arvad "həqiqət" axtarır, amma..."

rin dərdlərinə şirik çıxmaq deməkdir. Türkiyə-Rusiya münasibətlərinin bugünkü vəziyyəti əslində zərurətdən irəli gəlir və məcburi xarakter daşıyır. Bu-

nun daimi olacağını düşünmürəm. Hesab edirəm ki, Amerika ağıllı davranmalı və Avropanın Türkiyəyə münasibəti dəyişməlidir. Avrasiyanın özündə artıq anormal hadisələr baş verməkdədir. Müttəfiqlər bir-birilərinə normal qiymətləndirmirlər. Avropanın yanlış Türkiyə siyasəti başlarında çatlamaq üzrədir. Militarist qüvvələr hakimiyyət başına keçirlər. Türkiyə-Rusiya münasibətlərinin müvəqqəti olması belə zərər verən haldır. Rusiyanın Türkiyə siyasətində səmimiyyət yoxdur. Türkiyəni zorla Kremlə müttəfiq edənlər yanlış siyasət yürüdürlər. Rusiya heç vaxt rəsmi Ankara ilə münasibətlərdə səmimi olmayacaq. Zaxarovanın dedikləri əslində bunu sübut etdi. Dövlət olaraq, biz bu məsələləri diqqətdə saxlamalıyıq, Zaxarovanın dediklərini gündəmdən salmamalıyıq. Müttəfiqlərimizlə bu hesab-kitab üzərində münasibətləri qurmalıyıq. Bu açıqlama artıq məsələnin pik nöqtəyə çatdığını göstərir. Əslində Rusiya tərəfindən ciddi addımlar atılır. Erməni tərəfdə raket kompleksi yaratmasını xatırlamaq kifayət edir. Bu bəyanatlar onu göstərdi ki, bu, fərdi mövqə deyil, birbaşa dövlətin mövqeyidir. Biz doğru olaraq Türkiyə ilə hərbi təlimlərə birlikdə başla-

mişıq. Türkiyə ilə əlaqələri daha da möhkəmləndirməliyik. KTMT-də təmsil olunan Qazaxıstan və Belarus kimi dost dövlətlərlə əlaqələri bu şəkildə davam etdirməliyik. Güclənmək yolunu tutmalıyıq".

VHP sədri, xalq səiri Sabir Rüstəmxanlı Rusiya parlamentinin "erməni soyqırımı"na qəbul etdiyini xatırladı: "Rusiyanın mövqeyi bəllidir. Rus mətbatında çoxsaylı ermənipərəst mövqedən yazılan yazılar olub. Belə yazılar o qədər çoxdur ki, hər birinə ayrı-ayrı lıqda cavab vermək mümkün deyil. Sadəcə, bu istiqamətdə işləmək lazımdır. Əks halda, bu tipli açıqlamaların hələ çox şahidi olacağıq. Qondarma yalanlar dilə gətirənlərlə, şər-böhtan kampaniyası aparılanlarla Türkiyə barışa bilməz. Erməni yalanlarını ifşa edən esərlər nəşr olunmalı, filmlər çəkilməli və bütün dünyada yayılmalıdır. Soyqırımı əsl məruz qalan türklərdir. Bu həqiqətləri yaymaq lazımdır. Bir arvad "həqiqət" axtarır, amma biz həqiqətləri ortaya qoymalıyıq. Bu işlə məşğul olan ciddi qurumlar yaradılmalıdır. Təəssüflər olsun ki, nə biz, nə də Türkiyədə belə qurumlar yoxdur. Əlaqəli işləməyə böyük ehtiyac var".

□ Cavanshir ABBASLI

Məhkəmə qərar çıxardı, amma icra olunmadı

Azərbaycanda məhkəmə qərarlarının icra olunmaması problemə çevrilib. Vətəndaşlar aylarla məhkəmələrdə hüquqlarını bərpa etmək, onlara dəyən ziyanı ödətmək üçün çəba göstərir. Nəticədə məhkəmə qərar çıxarır və icrası təmin edilmir.

Salyan rayonunda yerləşən "Şükran Firması" MMC-nin sahibi Balahüseyn Həsənov da məhkəmə qərarının icra edilməməsindən şikayətçidir. Deyir ki, müqavilə əsasında Siyasət Aslanovu işə götürüb. Sürücü isə ona tapşırılan yükü idarə etdiyi "QAZ-53" markalı, Az 52 BF 022 dövlət qeydiyyat nişan nömrəli nəqliyyat vasitəsilə öz istədiyi ünvanlara aparıb satıb. MMC-də audit yoxlama həyata keçiriləndə mal çatış-

mamazlığı aşkar olunub. Həmin vaxt məlum olub ki, sürücü MMC-yə ümumilikdə 23 min 232 manat ziyan vurub. Bundan sonra B.Həsənov Salyan Rayon Məhkəməsinə üz tutub. Hakim Xəqani Tağıyev sübut dəlillərə əsaslanaraq 16 iyun 2016-cı il tarixdə iddianı təmin edib və sürücünün maddi ziyanı ödəməsinə qət edib. Qətnamənin icra olunması Salyan Rayon Məhkəmə İcraçıları Şöbəsinə həvalə olunub. B.Həsənov deyir

ki, məhkəmə icraçısı Ramin Aslanov 1 ilin tamamına az qalmasına baxmayaraq qətnamədən irəli gələn tələbin gerçəkləşdirilməsi üçün heç bir tədbir görməyib.

"Salyan rayonunun məhkəmə icraçıları şöbəsinin rəisi Ağahüseyn Fərzəliyev və Ramin Aslanova bu günə kimi dəfələrlə müraciət etsəmdə, qapılarında sürünsəm də məhkəmənin qətnaməsini icra etmirlər. Qarşı tərəfə "qarşın üstə gözün var" deməklərindən aydın görünür ki, icra işini görməkdə maraqlı deyillər. Necə olur hansısa imkansız, kasıb banka

borcu olanda məhkəmə icraçıları həmin şəxsin gününü qara edirlər. Ədliyyə naziri Fikrət Məmmədova müraciət edərək xahiş edirəm ki, Salyan rayonu məhkəmə icraçılarının rəisi Ağahüseyn Fərzəliyevdən və Ramin Aslanovdan izahat tələb etsin. Sürücünün vurduğu ziyanı hansı səbəbdən ödətdirmədiklərinin səbəbini söyləsinlər. Azərbaycan Respublikası adından çıxarılan məhkəmə qətnaməsinin havada qalmasına səbəbini ortaya qoysunlar" - deyir şikayətçi bildirib.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

DİN Vertolyot meydançasının rəisinin törətdiyi qəza ilə bağlı məlumat yaydı

Daxili İşlər Nazirliyi (DİN) vəzifəli şəxsin törətdiyi qəza ilə bağlı məlumat yayıb. Nazirliyin mətbuat xidmətindən APA-ya verilən məlumata görə, aprelin 29-da Binəqədi rayonunun Pırşağı qəsəbəsi ərazisində yerləşən istirahət mərkəzlərindən birinin avtomobilində Faiq Qasımov idarə etdiyi "Toyota" markalı avtomobili arxaya verərək Bakı şəhər sakini Tərhan Dadaşovu və Şabran rayon sakini Seyidbədəl Həşimovu vurub. Nəticədə T. Dadaşov və S. Həşimov xəstəxanaya yerləşdirilib. T. Dadaşov orada ölüb, S.Həşimova isə ilkin tibbi yardım göstərildikdən sonra buraxılıb.

F.Qasımov Binəqədi RPI 4-cü PB-nin əməkdaşları tərəfindən saxlanılıb.

Mətbuatın yaydığı məlumata görə, F. Qasımov Nəqliyyatda Baş Polis İdarəsinin Zabrat qəsəbəsində yerləşən Vertolyot meydançasının rəisidir.

Bakı və Abşeronda bir gündə 3 azyaşlı saxlanılıb

Bir gündə 3 yeniyetmə cinayət törətdiyi üçün saxlanılıb. Daxili İşlər Nazirliyindən «Trend»ə verilən məlumata görə, Suraxanı RPI 32-ci PB əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat tədbirləri ilə aprelin 28-də Bakı şəhər sakini Ömərxalid Fərmanova hədə-qorxu gələrkən 1000 manat pulunu almaqda şübhəli bilinən Abşeron rayon sakini olan bir yeniyetmə saxlanılıb.

Həmin gün Abşeron RPI-nin əməkdaşları tərəfindən fevralın 20-də rayon ərazisindəki mağazalardan birindən 4 ədəd mobil telefon və 1 ədəd noutbuk oğurlamaqda şübhəli bilinən Bərdə şəhər sakini olan 1 yeniyetmə saxlanılıb.

Abşeron RPI-nin əməkdaşları tərəfindən aprelin 26-da rayon ərazisindəki apteklərdən birindən 270 manat pul oğurlamaqda şübhəli bilinən Bakı şəhər sakini olan 1 yeniyetmə saxlanılıb.

Bakıda 56 yaşlı qadını qayını bıçaqladı

Bakıda 56 yaşlı qadını qayını bıçaqlayıb. "Report"un xəbərinə görə, hadisə Sabunçu rayonunda qeydə alınıb. Belə ki, Anaşkin küçəsi 10 ünvanında 1961-ci il təvəllüdü Qurbanova Hürü Qədim qızı qayını tərəfindən bıçaqlanıb. O, xəstəxanaya yerləşdirilib. Həkimlər H.Qurbanovanın vəziyyətini ağır kimi qiymətləndirir.

Faktla bağlı Sabunçu Rayon Polis İdarəsində araşdırma aparılır.

İzrail ənənəsi əsasında özəl tibbi sahədə 20 illik təcrübə! XƏSTƏLİKDƏN ƏZAB ÇƏKƏN İNSANLARA ƏSASƏN KİŞİLƏRƏ! DİQQƏT!!! AXIRINCI ŞANS!!!

Azərbaycanda və yaxud xaricdə diaqnoz təsdiqi və tam müalicəsi mümkün olmaybsa, **doktor VAİZ SƏMƏDOV** şəxsi tibbi metodikası ilə Sizin uğurlu və daha qarantili olaraq aşağıdakı xəstəliklərinizi keyfiyyətli müayinə və müalicə edə bilər.

- * Diaqnozu bilinməyən ağır hallar;
- * Xərçəngə şübhəli olan prostat düyünlü adenoması. Prostatitlər; Qipertrofiya və ya Atrofiya
- * Cinsi zəiflikdən tam impotensiyadək, marağın və aktların azalması;
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Sidikdə və ya spermada qan;
- * Spermanın azalması və itməsi;
- * Kişi cinsi orqanının birdən əyilməsi və balacalması;
- * Oğlan uşaqlarında cinsi orqanların (penisin və xayaların) inkişafdan qalması;
- * Hormonal və infeksiyon səbəbli sonsuzluq (kişi və qadınlarda);
- * Tala-tala və hərtərəfli saçların tökülməsi;
- * Gecə-gündüz uşaq və böyüklərdə sidik aktların pozulmaları; Enurez
- * 50 yaşdan sonra oynaqalarda və onurğada baş verən qeyri travmatik ağrılar və hərəkət çətinlikləri;
- * Psixo-nevroloji gərginlik, yuxusuzluq, qorxu, yaddaşın azalması və digər qərribə olan şikayətlər.
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar.

D-r V.Səmədovun əsas tibbi prinsipi - keyfiyyətli və təkrarsız müalicə aparmaq üçün xəstəliyin əsl və bütün səbəblərini aşkar etmək zəruridir.

Qəbula yazılmaq və ünvanı öyrənmək üçün saat 11-dən 23-ə dək, (050) 213-88-05 nömrəsinə, **d-r Vaiz Səmədova** zəng etmək olar. Qəbul növbə ilə hər gün saat 12-dən sonra başlayır.

Hava pisləşəcək - yağış, dolu yağacaq

Mayın 2-də Bakı və Abşeron yarımadasında havanın dəyişən buludlu olacağı, aralıq tutulacağı, əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Bəzi yerlərdə zəif duman olacaq. Şimal küləyi gündüz cənub-şərq küləyi ilə əvəz olunacaq.

ETSN-dən APA-ya verilən məlumata görə, havanın temperaturunun gecə 11-14° isti, gündüz 20-25°, yarımadanın bəzi yerlərində 28° isti, Bakıda gecə 12-14° isti, gündüz 23-25° isti olacağı gözlənilir.

Atmosfer təzyiqi 763 mm civə sütunu, nisbi rütubət gecə 70-80 %, gündüz 45-50 % təşkil edəcək.

Azərbaycanın rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Gecə və səhər bəzi yerlərdə duman olacaq. Lakin gündüz bəzi şimal və qərb rayonlarından başlayaraq şimşək çaxacağı, aralıq yağış yağacağı gözlənilir. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 10-15° isti, gündüz 24-29° isti, dağlarda gecə 5-10° isti, gündüz 11-16° isti olacağı gözlənilir.

Mayın 2-si axşam qərb rayonlarından başlayaraq 5-dək ölkə ərazisində hava şəraitinin qeyri-sabit keçəcəyi, şimşək çaxacağı, aralıq yağış yağacağı gözlənilir. Bəzi yerlərdə intensiv olacağı, dolu düşəcəyi ehtimalı var. Çaylarda sululuğun artacağı gözlənilir.

Daşkəsən rayonunun Quşçular kəndi ərazisində "Elba 999" MMC-də murdar, ölmüş atların ötinin aşkar olunması faktına görə cinayət işi başlanıb. Bu haqda redaksiyamıza daxil olan xəbərə görə, hələlik cinayət məsuliyyətinə cəlb edilən olmasa da, murdar ət ticarətinə görə "Elba 999" MMC rəhbərliyinin də istintaqdan kənar qalmayacağı indidən bəllidir.

Yada salaq ki, aprelin 26-da Daşkəsən Rayon Polis Şöbəsi əməkdaşları sürücü Nafiq Rüstəm oğlu Əliyevin idarə etdiyi "Hundai" markalı, Az 99 KV 790 dövlət nömrə nişanlı yük avtomobilinə Daşkəsən-Gəncə avtomobil yolunda baxış keçiriblər. Həmin vaxt avtomobildə mənşəyi bilinməyən, murdar olması şübhə doğurmayan ətlər aşkarlanıb. Məlum olub ki, sürücü murdar ətləri "Elba 999" MMC-nin kəsim sexinə aparır. Sonradan MMC-nin anbarında da yoxlamalar aparılıb və orada 6 tona yaxın murdar ət aşkar olunub. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Dövlət Baytarlıq Nəzarəti Xidmətinin mətbuat katibi Yolçu Xanvəli deyib ki, baxış zamanı avtomobilin yük yerində mənşəyinə və sağlamlığına dair heç bir sənədi olmayan 50 qutuda (hər biri 20 kq) 1000 kiloqram sümükdən ayrılmış, karton qutulara qablaşdırılmış və dondurulmuş mənşəyi məlum olmayan heyvan ətləri aşkar edilib.

Daşkəsən Rayon Polis Şö-

"Elba 999" a murdar ət ticarətinə

görə cinayət işi başlandı

Daşkəsəndəki anbarda aşkarlanan leşlərdə həyat üçün təhlükəli bakteriyalar tapılıb

bəsi əməkdaşları tərəfindən saxlanılmış avtomobilin yük yerində aşkarlanmış mənşəyi məlum olmayan heyvan ətlərinin Daşkə-

sən rayonu Quşçu qəsəbəsinin inzibati ərazisində yerləşən, "Elba" MMC-yə məxsus heyvan

kəsimi və emalı fabrikinde yükləndiyi məlum olub və müəssisəyə baxış keçirilib. Baxış zamanı fabrikin 1 nömrəli kamerasında hər biri 20 kiloqram olmaqla, 260 qutu, hər biri 40 kiloqram olmaqla, 12 qutu, ümumilikdə 5680 kiloqram sümükdən ayrılmış karton qutulara qablaşdırılmış, dondurulmuş, mənşəyinə və sağlamlığına dair heç bir sənədi olmayan heyvan ətləri, həmçinin hər biri 6 kiloqram olmaqla, 60 ədəd polietilen paketə qablaşdırılmış, mənşəyi bilinməyən, ümumi çəkisi 360 kiloqram olan heyvanın iç piyi, 2 baş iribuynuzlu heyvanın başı, dərisi, ayaqları aşkarlanıb. Eyni zamanda "Elba" MMC-yə məxsus 2 nömrəli soyuducu kamerada 2 baş iribuynuz-

lu heyvanın başı, dərisi, ayaqları və daxili orqanları aşkar olunub. Daşkəsən Rayon Polis Şöbəsinin müraciəti əsasında Daşkəsən Rayon Baytarlıq İdarəsinin əməkdaşları N.Əliyevin yük avtomobilindən və Daşkəsən rayonu Quşçu qəsəbəsinin inzibati ərazisində yerləşən, "Elba" MMC-yə məxsus kəsim və emalı fabrikinde aşkarlanan mənşəyi məlum olmayan, sağlamlığına dair heç bir sənədi olmayan sümüksüz ətlərdən nümunələr götürərək Respublika Baytarlıq Laboratoriyasına göndəriblər. Laboratoriyada müayinələrin nəticəsinə əsasən, N.Əliyevin yük avtomobilində aşkar edilən ətlərdən götürülən nümunələrin hamısının ölmüş və ya aqoniya və-

ziyyətində kəsilmiş at ətlərinin olması müəyyən edilib. Həmçinin həmin ətlərin insan sağlamlığına, səhhətinə zərər yetirən bakteriyalarla çirkləndiyi məlum olub. Ekspertizalın nəticələri müvafiq araşdırmalar apararaq Daşkəsən Rayon Polis Şöbəsinə göndərilib. Həmçinin "Elba" MMC-yə məxsus kəsim və emal fabrikinin soyuducu kameralarında aşkar olunan ətlərdən götürülən nümunələrin beşinin ölmüş və ya aqoniya vəziyyətində kəsilmiş at ətləri olması, digər nümunələrin isə aqoniya vəziyyətində kəsilmiş iribuynuzlu heyvan ətlərinin olması müəyyən edilib. Həm at ötinin, həm də iribuynuzlu heyvan ətlərinin insan sağlamlığına, səhhətinə zərər yetirən bakteriyalarla çirkləndiyi məlum olub.

Respublika Baytarlıq Laboratoriyasının müvafiq ekspertizalarının nəticəsi nəzərə alınaraq insan səhhətinə ağır zərər yetirən, bakterioloji çirklənməyə məruz qalan, aqoniya vəziyyətində və ya öldükdən sonra kəsilmiş, heyvan ətləri (at və iribuynuzlu heyvan ətləri) barədə qanunvericiliyə uyğun tədbir görülməlidir.

□ E.HÜSEYNOV
P.S "Elba 999" MMC-nin
mövqeyini də dinləməyə, dərc
etməyə hazırıq.

Dondurma mövsümü başladı - keyfiyyətli məhsulu necə tanımalı?

Eyyub Hüseynov: "Hər dondurma mövsümü başlayanda şikayətlər başlayır"

Artıq dondurma mövsümü başlayıb. Bu gün, demək olar, bütün marketlərdə dondurmalar satılır. Ölkəmizdə yerli istehsalat yavaş, Türkiyə, Rusiya və İrandan gətirilən dondurmalar da satılır. Onların qiyməti isə müxtəlifdir. Ən ucuz dondurma 30 qəpik, ən bahalı isə 45 manatdır.

Dondurma həssas qida olduğu üçün kənar təsirlərə - istiyə, soyuğa, qoxuya daha tez məruz qalır. Buna görə də ilk növbədə dondurma alanda onun saxlanma şəraitinə və tərkibinə diqqət yetirilməlidir.

Dondurma ixtisaslaşdırılmış vitrinlərdə saxlanılmalıdır. Amma bəzən marketlərdə dondurmaların toyuq və balıq məhsulları ilə eyni soyuducuda saxlanılmasının da şahidi oluruq. Ekspertlər isə bildirirlər ki, yad qidalarla eyni soyuducuda saxlanan dondurma keyfiyyətini pozmaqla yanaşı, üzərində mikroorqanizmlərin artmasına səbəb olur. Satıcıların sözlərinə görə, daha çox satılan dondurmalar yerli, Türkiyə və Rusiya istehsalı olan dondurmalarlardır. Düzdür, havalar hələ çox isti olmadığı üçün dondurma alıcıları da çox deyil. Ancaq satıcıların dediyi kimi, dondurma alanların sayında gün keçdikcə artım olur.

Dondurmalar müxtəlif cür, qablaşdırılmada və açıq şəkildə, hətta kilo ilə də satılır. Bəs onları alarkən nələrə diqqət etməliyik?

Əgər dondurma yeyərkən boğazda acılıq hissi yaranırsa, bu, onun tərkibinə yağlılığı təmin etmək üçün kərə yağı əvəzinə marqarin və yaxud bitki yağları qanşdırıldığını göstərir. İsti temperatura məruz qan-

lan dondurmada imtina etmək lazımdır. Bir də çalışmaq lazımdır ki, bir gündə 200-300 qramdan çox dondurma yeyilməsin. Əgər çox yeyilsə, insanların bədən temperaturu aşağı düşə bilər və xəstələnər. Hazırlanmış dondurmalar növbədən əvvəl olaraq topdansatış məntəqələrində xüsusi soyuducu kameralarda mənfii 180 dərəcədən yüngülcə olmayan temperaturda saxlanılmalıdır. Bu temperaturda meyvə-giləmeyvə və aromatik dondurmaların 1,5 ay, südlü dondurmaların 1 ay, qaymaqlı dondurmaların 1,5 ay, plombir dondurmalarının 2 ay saxlanmaq olar. Ticarət şəbəkəsində isə dondurmaların ümumilikdə mənfii 120 dərəcədən aşağı olmayan temperaturda 5 gün saxlamaq olar.

Dondurmanın ticarət şəbəkəsində qeyd edilən müddətdən artırıq saxlanması yolverilməzdir. Donu açıq yerdən dondurulmuş dondurmalar sağlamlıq üçün zərərli deyil. Dondurma ləzzətli olmaqla yanaşı, sağlamlığı üçün bəzən təhlükəli ola bilər. Onun süddən emal edildiyi və süddən də tez xarab olduğu hamımıza məlumdur. Buna görə həkimlər daha diqqətli olmağı məsləhət görür. İsti havada süddən emal edilən dondurma uzun müddət qaldıqdan sonra mikrob törədə bilər və

insanlarda qida zəhərlənməsinə səbəb ola bilər.

Mütəxəssislər sadə və kakaolu dondurmaların sintetik boyaqlarla baxımından daha etibarlı olduğunu qeyd edib. Onlar tərkibində naməlum rəngləndiricilərdən istifadə olunan meyvəli dondurmalar əvəzinə sadə və ya kakaolu dondurmalara üstünlük verilməsini tövsiyə edirlər. Türk mütəxəssisləri təbii rəngləndiricilərlə rənglənmiş dondurmaların insan səhhəti üçün risk yaratmadığını, lakin sintetiklərin insan sağlamlığı üçün mənfii təsirlərini olduğunu bildirirlər. Dondurmaların rənglərinin qatılıb qatılmadığını çox sadə yolla ayırd etmək mümkündür. Məsələn, limonlu dondurma almaq istəyirsinizsə, əgər onun rəngi sapsarıdırsa, demək, tərkibinə boya vurulub. Çünki limonu qatdığınız zaman rəngi ağdan çox yüngül şəkildə sarıya dəyişə bilər, amma sapsan ola bilməz. Çiyələkli dondurma yüngül çəhrayı olmalıdır. Əgər bunu aydınlaşdırma bilmirsinizsə, onda, sadəcə olaraq, kakaolu və ya sadə dondurma almaq məsləhətdir.

Dondurmalarda istifadə olunan sintetik rəngləndirici çox zərərli deyil. Belə ki, sintetik rəngləndiricilərdən bir qismi DNT-yə zərər verən, bir qismi allergik xəstəliklərə yol açır, bəziləri isə xərçəng riskini artırma potensialına malikdir. Həmçinin hiperaktivliyi də artırır. Əgər övladınız hiperaktivdir, onda xüsusilə bu boyalardan uzaq durmaq lazımdır.

Açıq dondurma alındığı zaman onun tərkibində hansı rəngləndiricidən istifadə olunduğunun soruşulması önəmlidir. Paketdə dondurma alındıqda isə paketin üzərindəki məlumatlara diqqət edilməlidir.

Azad İstehlakçılar Birliyinin sədri Eyyub Hüseynov ölkəmizə xüsusilə Rusiya və Dərbənddən keyfiyyətli dondurmalar gəldiyini dedi: "Dondurmalarla bağlı hələ ki bizim quruma şikayət daxil olmayıb. Lakin hər il dondurma mövsümü başlayanda şikayətlər başlayır. Təsədüfi deyil ki, ABŞ İnkişaf Agentliyi layihəsi çərçivəsində biz Azərbaycanda yerləşən yalnız bir dondurma qida təhlükəsizliyi nişanını şamil etmişik. Bu "Iceland" dondurma istehsalçısıdır. Qida təhlükəsizliyi nişanı şamil edilmiş müəssisənin təhlükəsiz qida istehsal etdiyi barədə monitorinq aparılıb və tam ictimai nəzarət altındadır. Əgər Azərbaycan 20-dən çox dondurma istehsalçısı var. Eləcə də xarici ölkələrdən Azərbaycana dondurmalar gətirilir. Çox təəssüflər olsun ki, istehlakçıların dondurmada şikayətləri hər il mövsümün axırına qədər davam edir. Dondurmanın boğazda acılıq yaratması, insanlara mədə-bağırsaqla xəstəlikləri salması sahəsində problemlər yaşanır. Ölkədə biznes qurumlarına toxunulmazlıq şəraiti yaradılıb. Bundan da

biznes qurumları, sui-istifadə edir və istehlakçılara keyfiyyətsiz dondurmaların təklif edilməsi prosesi baş verir. Düşünürəm ki, bu il də həmin proses davam edəcək".

Qurum sədri xüsusi rənglənmiş dondurmaların zərərindən də danışırdı: "Əksər hallarda dondurmaların vurulan rənglər təbii rənglər olmur, kimyəvi maddələr olur. Bu

da insan orqanizmi üçün zərərli komponent hesab olunur. Azad bazar iqtisadiyyatdır və ölkəmizə xüsusilə Rusiyadan və Dərbənddən keyfiyyətli dondurmalar gəlir. Bundan başqa, İrandan, Türkiyədən, Belarussdan, Ukraynadan ölkəmizə dondurmalar daxil olur".

□ Günel MANAFLI
□ Fotolar müəllifindir

MÜSAVAT

Son səhifə

N 92 (6706) 2 may 2017

David Kameron xatirələrini yazmaq üçün özünə saray alıb

Böyük Britaniyanın eks baş naziri David Kameron 25 min funt sterlinqə özünə saray alıb. O, həmin sarayda avtobiografiyasını yazmağı planlaşdırır. Bu barədə lenta.ru saytı BBC News-a istinadən xəbər verir. Siyasətçi bu sarayı öz evinin ortasında tikdirib. Evin ortasında kənd üsulu ilə hazırlanmış peç, divan-yataq və qızdırıcı yerləşdirilib. Kameron qeyd edib ki, sarayın dizaynerliyi ilə həyat yoldaşı Samanta məşğul olub. Kameronlar ailəsində bu tikilidən necə istifadə olunması ilə bağlı mübahisələr olub. Eks nazir saraya memuarlarını yazmaq üçün yerləşib. Siyasətçinin uşaqları isə hesab edir ki, bu tikilini oyun evinə çevirmək mümkündür. Öz avtobiografiyasını yazmaqla bağlı planını David Kameron 2016-cı ilin oktyabrında bəyan edib. O, söz verib ki, memuarlarında hakimiyyətdə olduğu zaman verdiyi qərarlarla bağlı izahat verəcək. BBC News xatırladır ki, britaniyalı ədəbiyyatçılar Roald Dal və Dilan Tomas öz yaradıcılıqlarını bağ tikililərində yazıblar. Xatırladaq ki, Kameron 2010-2016-cı illərdə Böyük Britaniyanın baş naziri olub.

84 yaşlı gənc oğlan

Türkiyənin Buca şəhərində 27 ildir özəli idmanı ilə məşğul olan 84 yaşlı İsmet Öztoker güclü bədən quruluşu ilə görənləri çaşdırır. Kinoteatrlarda bütəçiliklə məşğul olan və türk filmlərində epizodik rolları ifa edən İsmet Öztoker bədənində kirəclənmə, təzyiq, şəkər kimi xəstəliklər ortaya çıxan kimi qardaşının da tövsiyəsi ilə bədən inkişafı idmanına başlayıb. Bu idman sayəsində bütün xəstəlikləri aşdığını, uzun illərdir heç bir sağlamlıq problemi yaşamadığını deyən 84 yaşlı baba hər gün 3 saat boyunca ağırlıq qaldırır. Həftənin 7 günü, gündə 3

bal, 100 qram qoz, keçi buynuzu tozu və yulaf biskvitdən ibarət səhər yeməyi yeyən yaşlı kişi günə bu cür başlayanda özünü gümrəh hiss edir. Həftənin 7 günü, gündə 3 saat əzmlə çalışdığını vurğulayan Öztoker güclü fiziki quruluşu və çevik hərəkətləri ilə görənləri özünə heyran qoyur. Öztoker 4 evlilik yaşadıqını, bu evliliklərdən 4 uşaq və 4 nəvəsi olduğunu söyləyib.

Nazir gəlinlərə sərxoş ərlərini döymək üçün taxta bağışladı

Hindistanın Madhya-Pradeş ştatında sosial ədalət və kənd təsərrüfatı naziri Qopal Bxarqava 700 gəlinə taxta parçası hədiyyə edib. Bu barədə "Daily Mail" xəbər verib. Siyasətçinin sözlərinə görə, ərləri spirtli içki qəbul

edəndən sonra özlərini pis apararlarsa, qadınlar onlara verdiyi taxtadan soyuq silah kimi istifadə edə bilərlər. Qeyri-adi hədiyyə yerli hakimiyyət orqanları tərəfindən təşkil olunan kütləvi toy mərasimi ilə ailə quran bu gəlinlərə təqdim edilib. Hər bir taxta parçasının üzərində "Sərxoş ərləri döymək üçün" və "Polis müdaxilə etmir" sözləri yazılıb. Bxarqava qadınlara məsləhət görüb ki, öncə sərxoş ərləri ilə dialoqa girsinlər. Yox, əgər onlar danışmaqdan imtina etsələr, "toy hədiyyəsi" işə düşməlidir. Bununla belə, nazir qeyd edib ki, onun kimisə zorakılığa çağırmaq kimi bir fikri yoxdur. Hindistan hakimiyyəti kütləvi alkoqolizmle mübarizə aparır. Nazirin sözlərinə görə, o, bu hərəkəti ilə öz sərxoş ərləri tərəfindən zorakılığa məruz qalan kənd qadınlarının acınacaqlı vəziyyətinə diqqət çəkmək istəyib. Ümumilikdə yeni evlənən qadınlara 10 min ədəd taxta parçası hədiyyə etmək nəzərə alınıb.

QOÇ - Ulduzlar günün ilk yarısını neytral şəkildə başa vurmağı tövsiyə edir. Hər hansı riskə getmək yolverilməzdir. Təxminən saat 14-dən etibarən iş həyatınızda dönüş gözlənilir. Fərsəti fəvta verməyin.

BUĞA - Yaxşı olar ki, bu gün bir qədər özünü hesabat verəsiniz. Çünki bu vaxta qədər keçdiyiniz yanlış və doğrulardan nəticə çıxarmağınız sizə stimül verəcək. İstənilən günahdan çəkinin.

ƏKİZLƏR - Bu il ilk dəfədir ki, bürcünüzdə heç bir mənfi yüklü planet yoxdur. Deməli, taktikanız doğru olarsa, yalnız müsbət olayların iştirakçısı olacaqsınız. Özünüzü güclü hiss edin, xeyirxah olun.

XƏRÇƏNG - Ümumi mənzərə qənaətbəxş olduğundan sizə yalnız doğru seçim etmək qalır. Əgər bu gün pulla bağlı planlarınız varsa, saat 14-ə qədər həll edin. İşdən başınız açılarsa, səfərə çıxma bilərsiniz.

ŞİR - Həyatınızda, yaxın ətrafınızda lazımsız adamlar az deyil. Özünüzdə güc tapıb onların bəzisindən uzaqlaşın. Çünki bu ayın perspektivləri üçün sizə etibarlı adamlar lazım olacaq. Yuxunuza fikir verin.

QIZ - Bu gün əsl siyasətçi xarizması nümayiş etdirin. Hər bir informasiya və situasiyadan dəqiq nəticə çıxarmaq üçün ölçüb-biçin. Hər ifadəyə diqqət yetirin. Nahardan sonra pul problemlərini çözümləyin.

TƏRƏZİ - Bütün astroloji göstəricilər doğma və yaxınlarınızla daha mülayim davranmağı məsləhət görür. Gücünüzdə güc qatmaq üçün bu, çox vacibdir. Bunu bacarsanız, tələfinizin qızıl dövrü başlayacaq.

ƏQRƏB - Bürcünüzün xarakterindən irəli gələn son sözü əvvəldə demək, qəderindən artıq təvazökarlıq sizə problem yarada bilər. Bu səbəbdən hər kəslə mülayim davranın. Səfər isə uğurlu deyil.

OXATAN - Maliyyə baxımından uğurlu gün olsa da, münasibətlər müstəvisində diqqətli olmağınız vacibdir. Köhnə palan içi tökməkdənsə perspektivli layihələr üzərində baş sındırmaq daha yaxşı olar.

OĞLAQ - Nahara qədər hər hansı qeyri-ənənəvi addım atmağınız xoşagəlməzliklə nəticələnə bilər. Neytrallığınızı qorumağa çalışın. Sonrakı saatlarda nüfuzlu və ya vəzifəli insanlarla səmərəli görüşləriniz gözlənilir.

SÜTÖKƏN - İliq Baharın sizə verdiyi müsbət enerjiden lazımınca yararlanın. Gücünüzü artırmaq üçün fəaliyyətə azacıq fasilə verin. Beyninizdəki arzuları götür-qoy etmək üçün bundan yaxşı gün olmayacaq.

BALIQLAR - Kənardan sizə qarşı hər hansı neqativ və ya müsbət təsir olmayacaq. Necə deyirlər, nə əkəcəksinizsə, onu da biçəcəksiniz. İxtiyar sahibi olduğunuz üçün çalışın ki, yanlışlığa yol verməyəsiniz.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Everesti kəşf etmək istədi, dünyasını dəyişdi

Məşhur İsveçrəli alpinist, 40 yaşlı Ueli Stek Everestdə dünyasını dəyişib. Bu barədə Agence France-Presse Nepal Alpinizm Federasiyasının məlumatına istinadən xəbər verir. Məlumatda qeyd edilir: "Bu səhər Nuşe zirvəsində insident baş verib və nəticədə alpinist Ueli Stek dünyasını dəyişib. Çox güman ki, onun ayağı sürüşüb. Onun sözlərinə görə, Stek dağın ən yüksək zirvələrindən birində olub. İdmançının bədənini Everestdə tapıblar və vertolyotla Nepalın paytaxtı Katmandaya gətiriblər. Bu sahadəki yüksək göstəricilərinə görə Ueli Steki İsveçrə məşin adlandırdılar. O, yüksəyə qalxma üzrə klassik marşrutlarla bir neçə rekord təzələyib. Everest dünyanın ən yüksək zirvəsidir (Dəniz səviyyəsindən 8848 metr). Bütün tarixi boyunca onu kəşf etmək istəyərkən dünyasını dəyişənlərin sayı 250 nəfərdir.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.